

Oświadczenie FAMUR S.A. na temat informacji niefinansowych za rok 2017

- 1. Zwięzły opis modelu biznesowego FAMUR S.A.**
 - 1.1. Działalność oraz otoczenie biznesowe**
 - 1.1.1. Podstawowa działalność
 - 1.1.2. FAMUR S.A. w strukturze Grupy
 - 1.1.3. Opis rynków, na których działa Spółka
 - 1.1.4. Główne tendencje i czynniki mające wpływ na rozwój branży i Spółki
 - 1.2. Misja, główne cele i wartości FAMUR S.A.**
 - 1.3. Łańcuch wartości**
 - 1.4. Pozostałe informacje**
- 2. Opis polityk, procedur należytej staranności oraz rezultatów ich stosowania**
 - 2.1. Ogólne założenia działalności Spółki w obszarze zrównoważonego rozwoju**
 - 2.2. Opis polityk oraz procedur należytej staranności stosowanych przez Spółkę**
 - 2.2.1. Zagadnienia społeczne
 - 2.2.2. Zagadnienia pracownicze
 - 2.2.3. Środowisko naturalne
 - 2.2.4. Poszanowanie praw człowieka
 - 2.2.5. Przeciwdziałanie korupcji
 - 2.2.6. Różnorodność
- 3. Niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością FAMUR S.A.**
- 4. Zarządzanie ryzykiem związanym z działalnością Spółki, mającym wpływ na zagadnienia niefinansowe**
 - 4.1. Opis istotnych rodzajów ryzyka związanego z działalnością FAMUR S.A., mającego wpływ na zagadnienia niefinansowe, oraz zarządzanie tym ryzykiem**
 - 4.2. Interesariusze – mapa interesariuszy**
 - 4.3. Opis zarządzania relacjami z poszczególnymi grupami interesariuszy**
- 5. Zasady, na podstawie których sporządzono oświadczenie na temat informacji niefinansowych**

1. Zwięzły opis modelu biznesowego FAMUR S.A.

1.1. Działalność oraz otoczenie biznesowe

1.1.1. Podstawowa działalność

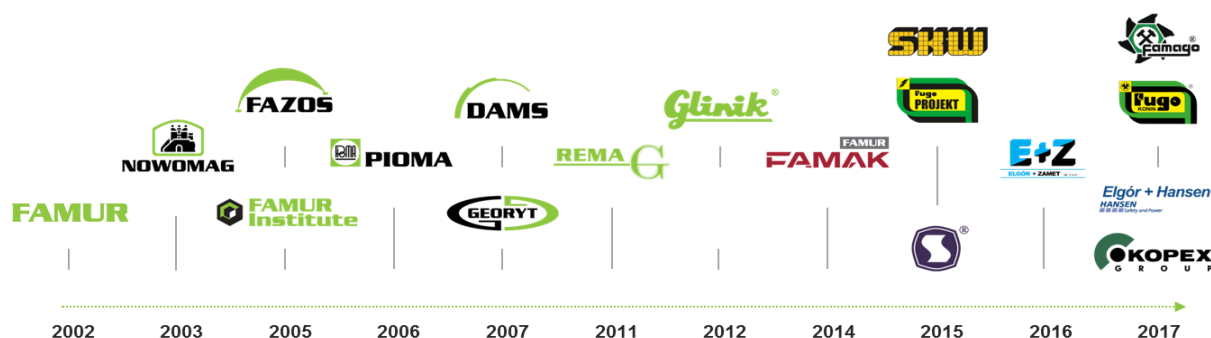
[G4-3] FAMUR S.A. od ponad 100 lat oferuje najwyższej jakości rozwiązania dla górnictwa, specjalizując się w mechanizacji i automatyzacji procesów wydobywczych. W wyniku nabycia i integracji z Grupą KOPEX rozpoczętej w 2017 roku FAMUR S.A. stał się globalnym dostawcą kompleksowych rozwiązań „pod klucz” dla górnictwa. FAMUR S.A. należy do nielicznych na świecie producentów mogących zaopatrzyć kopalnię w kompletny system wydobywczy.

1.1.2. FAMUR S.A. w strukturze Grupy

FAMUR S.A. jest podmiotem prowadzącym działalność w pełnym zakresie oferty tj. projektowania, produkcji, dostawy, montażu i rozruchu u klienta oraz usług gwarancyjnych i obsługi posprzedażowej. Ponadto FAMUR S.A. jest podmiotem dominującym, posiadającym udziały w spółkach Grupy, której struktura zaprezentowana jest w dalszej części Oświadczenia.

Działalność Spółki jest skupiona wokół dwóch segmentów biznesowych: Underground oraz w niewielkim zakresie Surface. Specjalnością FAMUR S.A. jest kompleksowa mechanizacja procesu wydobycia węgla kamiennego metodą ścianową, projektowanie i dostawa informatycznych narzędzi do zarządzania eksploatacją węgla. Spółka na polskim rynku jest liderem w zakresie systemów ścianowych i chodnikowych. FAMUR S.A. – jako jeden z nielicznych podmiotów w skali globalnej – jest w stanie wyprodukować i dostarczyć kompleks ścianowy dostosowany do najtrudniejszych warunków geologicznych.

Obecna pozycja FAMUR S.A. oraz Grupy FAMUR na rynku to efekt m.in. prowadzonej z sukcesem od 15 lat konsolidacji podmiotów związanych z dostarczaniem rozwiązań i urządzeń na potrzeby górnictwa podziemnego i naziemnego, a także energetyki i przemysłu przeładunkowego. Poniżej przedstawiono kluczowe etapy tego procesu:

Proces budowy Grupy FAMUR

- w 2002 r. prywatna firma inwestycyjna należąca do rodziny Domogała zakupiła znajdujące się wówczas w trudnej sytuacji finansowej zakłady Fabryki Maszyn FAMUR S.A. Rozpoczęto proces jej restrukturyzacji i dokonano szeregu inwestycji;
- w 2003 r. FAMUR S.A. przejął Nowosądecką Fabrykę Maszyn Górniczych NOWOMAG S.A. – producenta kompleksowych systemów odstawy urobku węgla, tj. głównie przenośników zgrzeblowych ścianowych i podścianowych, przenośników taśmowych oraz kruszarek urobku. Tym samym zapoczątkowano tworzenie grupy firm produkujących komplementarne maszyny i urządzenia;
- w 2005 r. do Grupy FAMUR dołączyła Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych FAZOS S.A. z Tarnowskich Gór, jeden z dwóch największych producentów zmechanizowanych obudów ścianowych na Polsce, mający rozpoznawalną marką na arenie międzynarodowej. Skład Grupy powiększył się także

o Fabrykę Maszyn Górniczych PIOMA S.A., będącą jednym z największych światowych producentów maszyn i urządzeń na potrzeby górnictwa, specjalizującą się w produkcji systemów transportu: przenośników taśmowych podziemnych i nawierzchniowych, kolejek do transportu materiałów i przewozu ludzi, urządzeń wyciągowych oraz sprzętu do mechanicznej przeróbki węgla;

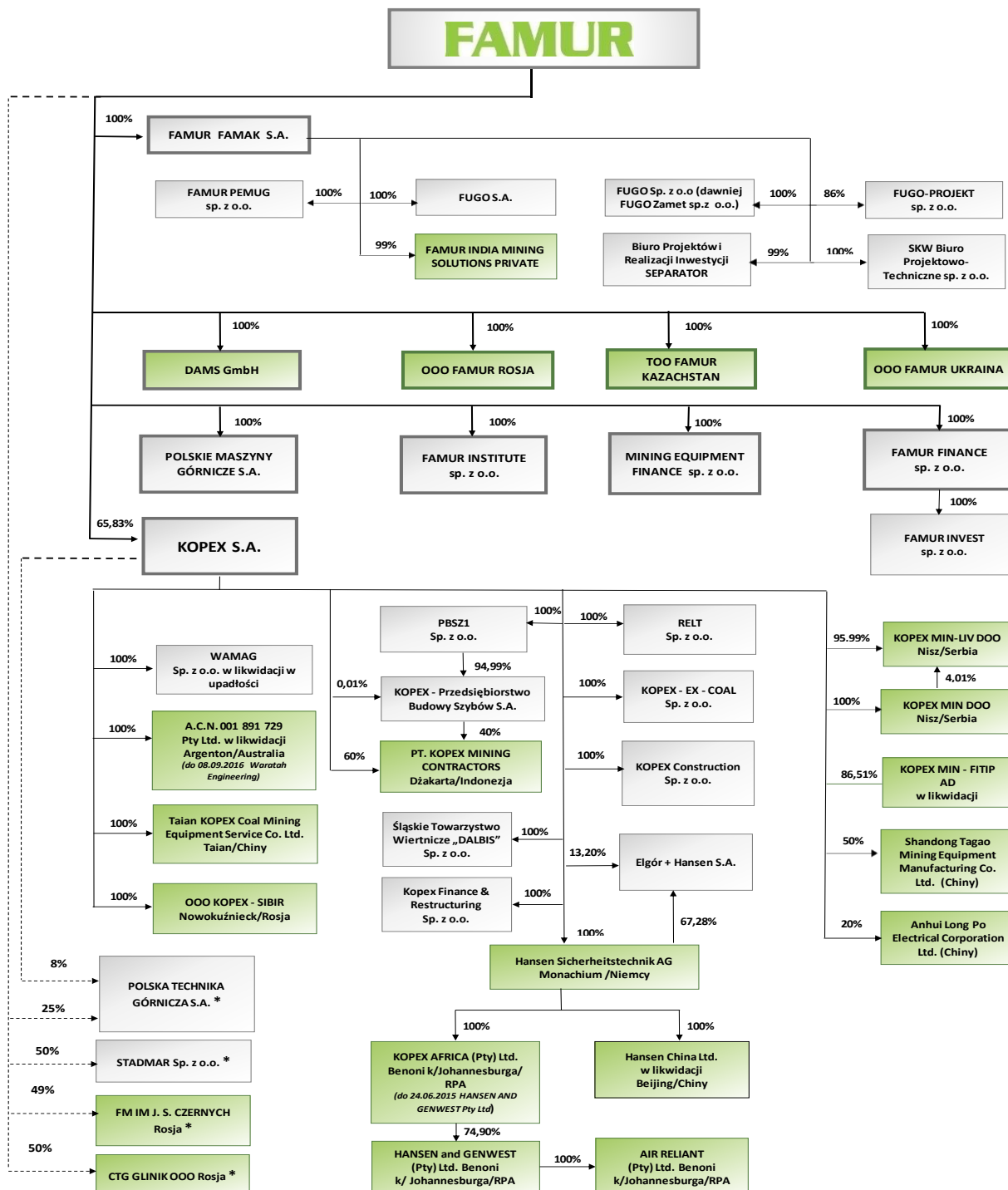
- w 2006 r. FAMUR S.A. wchodzi na Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie;
- w 2007 r. Grupa przejęła GEORYT – Centrum Produkcyjne Sp. z o.o. z Trzebini, producenta hydrauliki sterowniczej;
- w 2011 r. portfolio produktowe Grupy powiększyło się o kombajny chodnikowe dzięki zakupieniu spółki REMAG S.A. Jest to lider w segmencie kombajnów chodnikowych na polskim rynku. W tym samym roku FAMUR S.A. nabył zorganizowaną część przedsiębiorstwa PEMUG S.A. prowadzącego działalność projektową, budowlano-montażową i konstrukcyjną w zakresie budowy wież szybowych i zakładów przeróbki węgla, jak również Biuro Projektów PROREM Sp. z o.o., specjalizujące się w projektowaniu najnowocześniejszych kompleksowych linii technologicznych dla zakładów przeróbki węgla;
- w 2012 r. Grupa zakupiła Zakład Maszyn Górniczych Glinik Sp. z o.o. z siedzibą w Gorlicach i tym samym powiększyła się o kolejną znaną na rynku, silną górniczą markę, specjalizującą się w produkcji obudów ścianowych, przenośników zgrzeblowych i kruszarek;
- W 2014 r. FAMUR S.A. uruchomił "Program Integracji Operacyjnej" Grupy FAMUR. W ramach programu Zarząd Emitenta zapoczątkował proces łączenia podmiotów Grupy Kapitałowej w taki sposób, aby docelowo stanowiły jeden podmiot z wieloma zakładami produkcyjnymi. Celem programu było uproszczenie struktury organizacyjnej Grupy oraz obniżenie kosztów i dalszą poprawę efektywności Grupy Kapitałowej. Realizując założenia programu w skład FAMUR S.A. zostały sukcesywnie włączone wszystkie kluczowe podmioty tworzące rozwiązania dla pionu Underground, w szczególności REMAG S.A., ZMG Glinik Sp. z o.o. FAZOS S.A., PIOMA S.A. i Nowomag S.A.
- w 2014 r. FAMUR S.A. przejął pakiet kontrolny spółki FAMAK S.A. i rozszerzył profil prowadzonej działalności o systemy przeładunkowe, dźwignicowe oraz dla górnictwa odkrywkowego; na bazie potencjału FAMAK rozpoczęto konsolidację segmentu rozwiązań dla górnictwa odkrywkowego, energetyki i segmentu przeładunkowego;
- w 2015 r. zakupiono Biuro Projektów i Realizacji Inwestycji SEPARATOR Sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach, udziały w FUGO Projekt Sp. z o.o. z siedzibą w Koninie oraz SKW Biuro Projektowo-Techniczne Sp. z o.o. z siedzibą w Zgorzelcu, uzupełniając w ten sposób potencjał segmentu Surface;
- w 2016 r. Grupa została następcą prawnym spółki Elgór + Zamet Sp. z o.o., dostawcą wozów wierzących, wiertnic, spągofadwarek i ładowarek wykorzystywanych w kopalniach węgla kamiennego;
- w 2017 r. Grupa FAMUR przejęła pakiet kontrolny KOPEX S.A. – kluczowego konkurenta notowanego na GPW, kończąc wieloletnie starania o skonsolidowanie potencjału polskiego sektora dostawców maszyn i urządzeń dla górnictwa pod jedną silną marką; otworzyło to drogę do integracji struktur obu grup, wzmacniając istotnie ofertę produktową w segmencie Underground a także wzbogacając ofertę grupy o dwie nowe linie biznesowe, związane z produktami i usługami Segmentu Elektryka oraz Segmentu Usługi Górnicze; w 2017 r. nabyto też spółkę FUGO Zamet Sp. z o.o. (m.in. naprawy maszyn i urządzeń pracujących w kopalniach odkrywkowych) z zakładem produkcyjnym w Koninie oraz zorganizowaną część przedsiębiorstwa Famago (produkcja urządzeń na potrzeby górnictwa odkrywkowego oraz przemysłu przeładunkowego) z zakładem produkcyjnym w Zgorzelcu, podwajając tym samym moce produkcyjne i zamykając przyjętą strategię skonsolidowania potencjału produkcji maszyn przeładunkowych i dla górnictwa odkrywkowego.

W 2017 r. trwały intensywne prace nad procesem integracji Grupy FAMUR i Grupy KOPEX w ramach największego segment Spółki i Grupy FAMUR tj. Underground. Proces integracji operacyjnej obu grup jest realizowany zgodnie z założonym harmonogramem. Opracowano model optymalnego wykorzystania zasobów produkcyjnych oraz funkcji administracyjnych obu grup, przeprowadzono integrację funkcji centralnych, zoptymalizowano i dostosowano do aktualnej sytuacji rynkowej struktury operacyjne oddziałów produkcyjnych grupy, w tym Grupy KOPEX. W dniu 8 lutego 2018 r. Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła memorandum informacyjne, sporządzone w związku z procesem integracji spółek. Działalność maszynowa Grupy KOPEX zostanie połączona z działalnością FAMUR S.A. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie FAMUR S.A. w tej sprawie odbyło się w dniu 13 kwietnia 2018 r.; w jego wyniku podjęto uchwałę o podziale KOPEX S.A. poprzez przeniesienie części majątku na FAMUR S.A. oraz związanej z tym zmiany statutu. W zamian za akcje wyodrębnionej części maszynowej KOPEX, akcjonariusze KOPEX S.A. (z wyłączeniem FAMUR S.A., jako Spółki Przejmującej) otrzymają nowe akcje serii „F” FAMUR S.A.

Zarząd Emitenta szacuje, że ostateczne zakończenie procesu integracji Grupy FAMUR i Grupy KOPEX, w tym dematerializacja i rejestracja akcji emisji podziałowej FAMUR S.A. w KDPW oraz dopuszczenie tych akcji do obrotu powinno nastąpić w lipcu 2018 r.

31 grudnia 2017 r. struktura Grupy FAMUR przedstawiała się następująco:

Schemat Grupy Kapitałowej Famur
stan na dzień 31.12.2017 r.

Uwaga: kolorem zielonym zaznaczono spółki z siedzibą za granicą.

*) podmioty nie są spółkami zależnymi

Źródło: Grupa Famur, Grupa Kopex

Moce produkcyjne

Na dzień 31 grudnia 2017 r. do FAMUR S.A. należały następujące, kluczowe zakłady produkcyjne:

- 1 zakład produkujący kombajny ścianowe i przekładnie w Katowicach,
- 1 zakład wytwarzający kombajny chodnikowe, wiertnice, wozy wierząco - kotwiące, spągłodowarki oraz ładowarki, w oddziale REMAG w Katowicach,
- 1 zakład produkujący obudowy zmechanizowane w zakładzie Glinik w Gorlicach,
- 1 zakład wytwarzający przenośniki zgrzebłowe i taśmowe – NOWOMAG w Nowym Sączu,
- 1 zakład produkujący systemy transportowe do użytku w górnictwie podziemnym oraz nadziemnym – PIOMA w Piotrkowie Trybunalskim.

Wszystkie maszyny i urządzenia produkcji FAMUR S.A., wprowadzane do obrotu na terenie UE, spełniają wymagania odpowiednich Dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady (UE). Dodatkowo poszczególne wyroby wprowadzane do obrotu zarówno w UE, jak i na rynkach poza Unijnych, spełniają wymagania przepisów wewnętrznych oraz norm krajowych i międzynarodowych obowiązujących w danym kraju.

Oferta FAMUR S.A. posiada rozwiązania obejmujące cały proces wydobywania węgla kamiennego, od projektowania urządzeń, poprzez produkcję, dostawę, montaż urządzeń u klienta, rozruch, usługi serwisowe i obsługę posprzedażową, jak również dostawę informatycznych systemów zarządzania eksploatacją węgla od przodka ścianowego na powierzchnię kopalni.

[G4-4] Segmenty operacyjne

Oferta Spółki dla górnictwa podziemnego, tj. głównego segmentu operacyjnego Underground, obejmuje:

- Kompleksy ścianowe.
Grupę produktów wchodzących w skład tzw. kompleksu ścianowego tworzą: kombajny ścianowe, zmechanizowane obudowy ścianowe i przenośniki zgrzebłowe oraz inne urządzenia wspomagające pracę kompleksu.
Moc zainstalowana produkowanych kombajnów ścianowych wynosi od 250 kW do 1 300 kW, natomiast obudowy zmechanizowane produkowane są w zakresie wysokości od 0,8 m do 6 m. FAMUR S.A. wytwarza także hydrauliczną siłowniczą, w szczególności podpory hydrauliczne i sterowania pilotowe oraz elektrohydrauliczną. Wykonywane są podpory i siłowniki hydrauliczne o średnicach od 50 mm do 440 mm. Łącznie produkowane urządzenia umożliwiają eksploatację złóż węgla o grubości od 1 m do 6 m.
- Urządzenia do transportu i przeładunku różnorodnych materiałów masowych wykorzystywanych m.in. w kopalniach głębinowych oraz do transportu ludzi.
Produkty w tym obszarze to: przenośniki taśmowe dołowe, przenośniki taśmowe powierzchniowe, różnorodne środki transportu podziemnego do zabezpieczenia potrzeb logistycznych kopalni, takie jak kolejki spągowe z napędem linowym, kolejki spalinowe podwieszane, kolejki spalinowe spągowe, lokomotywy torowe spalinowe, kołowroty mechaniczne oraz kompletne wyposażenie kolejek do przewozu ludzi i materiałów.
- Kompleksy chodnikowe.
Najważniejszym elementem kompleksu chodnikowego są kombajny chodnikowe, wykorzystywane w głównej mierze do przygotowywania wyrobisk oraz drążenia tuneli. Parametry produkowanych kombajnów pozwalają na drążenie chodników o przekroju do 37 m² w skałach o wytrzymałości na ściskanie rzędu 110 MPa. Na przełomie 2015 i 2016 r. rozszerzono portfolio produktowe o wozy wierząco, wiertnice, spągłodowarki oraz ładowarki.

FAMUR S.A. w ramach segmentu Surface dostarcza kopalniom i do branży energetycznej systemy transportu i przeładunku materiałów sypkich oraz infrastrukturę powierzchniową.

Działalność w zakresie rozwiązań elektroniki i zasilania, na potrzeby własnych urządzeń, została – w ramach procesów integracyjnych z Grupą KOPEX – w 2017 r. włączona do nowo utworzonego segmentu Elektryka w Grupie FAMUR, której trzonem jest działalność spółki zależnej Elgór + Hansen S.A.

Tabela 1. Struktura sprzedaży w 2017 r. z podziałem na segmenty (w tys. zł).

	Przychody ze sprzedaży	Udział %
Underground	914 288	97,1%
Surface	27 200	2,9%
Razem	941 488	100,0%

Dostawcy

FAMUR S.A. posiada scentralizowany model zarządzania dostawami i logistyką dla wszystkich swoich oddziałów produkcyjnych. Spółka posiada zdywersyfikowane źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji, nie jest uzależniona od jednego lub większej liczby dostawców. Dzięki rozwojowi działalności FAMUR S.A., w tym integracji ze strukturami Grupy KOPEX możliwe są efektywniejsze zakupy materiałów, głównie poprzez wykorzystywanie efektu skali oraz wydajny system zarządzania i logistyki.

Klienci

Do głównych klientów FAMUR S.A. w Polsce zaliczają się największe przedsiębiorstwa górnicze i zakłady produkujące energię, w szczególności takie jak:

- Polska Grupa Górnicza S.A. (do 2017 r. działająca jako Sp. z o.o.),
- Podmioty z Grupy JSW,
- Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.,
- TAURON Wydobycie S.A. (dawniej Południowy Koncern Węglowy S.A.),
- Przedsiębiorstwo Górnicze Silesia Sp. z o.o.,
- Węglokoks Kraj sp. z o.o.

W 2017 r. na przychody krajowe przypadało 80% całości przychodów ze sprzedaży FAMUR S.A., analogicznie jak w 2016 r.

Źródła przychodów

Podstawowym źródłem przychodów w FAMUR S.A. jest sprzedaż nowych, wysokowydajnych maszyn i urządzeń dla przemysłu wydobywczego. Innym istotnym źródłem przychodów jest dzierżawa tych maszyn. Spółka posiada flotę sprzętu, w tym zwł. kombajnów ścianowych i chodnikowych, które wynajmuje producentom węgla. Dla tych podmiotów jest to często bardziej ekonomiczne rozwiązanie niż kupno nowej maszyny.

Spółka czerpie również przychody z obsługi posprzedażowej, napraw, serwisu i sprzedaży części zapasowych (tzw. aftermarket). Zarówno przychody z tytułu dzierżaw, jak i aftermarketu stanowią istotne, stałe źródło wpływów gotówkowych Spółki.

Ok. 20% przychodów Spółki pochodzi z kontraktów eksportowych. Część sprzedaży krajowej FAMUR S.A. znajduje jednak swoich ostatecznych odbiorców za granicami Polski, co jest zgodne ze strategią „Go Global” tj. stopniowego zwiększania udziału eksportu w całości operacji Grupy FAMUR S.A.

Tabela 2. Struktura przychodów w tys. zł.

	2017	2016
Polska	730 275	708 638
Eksport, w tym:	211 213	67 439
Rosja i WNP	123 110	6 588
Unia Europejska	31 321	29 986
Pozostałe kraje europejskie	5 914	41
Pozostałe	50 868	30 824
Razem	941 488	776 080

1.1.3. Opis rynków, na których działa Spółka

Górnictwo węgla – stan obecny i perspektywy rozwoju

Przychody ze sprzedaży FAMUR S.A. w dużej części uzależnione są od nakładów inwestycyjnych realizowanych w kopalniach w obszarze Underground, a także w energetyce i branży przeładunkowo-transportowej w obszarze Surface. Dotyczą one zarówno modernizacji i remontów posiadanego przez kopalnie wyposażenia, jak i zakupów maszyn w związku z przygotowaniem nowych ścian wydobywczych i infrastruktury powierzchniowej kopalni węgla kamiennego. Dodatkowym źródłem przychodów jest dostawa części oraz usług serwisowych. Z uwagi na fakt, iż duża część sprzedaży realizowana jest na rynku krajowym, istotne są nakłady inwestycyjne polskiego górnictwa.

Świat

Według wstępnych danych World Coal Association w 2016 r. wydobyto na świecie 7 269 mln ton węgla zarówno kamiennego, jak i brunatnego. Największymi producentami węgla były: Chiny (44,6% światowego wydobycia), Indie (9,7%) oraz USA (9,2%). Polska znalazła się w tym rankingu na dziewiątym miejscu z udziałem na poziomie 1,8%¹.

Szacuje się, że węgiel dostarcza jednej trzeciej całej energii zużywanej na świecie i z niego wytwarza się około 40% energii elektrycznej. Odgrywa także kluczową rolę w hutnictwie żelaza i stali. Ponieważ ok. 65% wydobytego węgla wykorzystuje się w produkcji energii elektrycznej i ciepła, zapotrzebowanie na ten surowiec zależy głównie od trendów w energetyce, tj. zmian w zapotrzebowaniu na energię i w tzw. miksie energetycznym², czyli strukturze produkcji i konsumpcji energii. Na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat zapotrzebowanie na energię elektryczną miało tendencję wzrostową, notując około 2% w wzroście średniorocznie. Przewiduje się, że dodatni trend zapotrzebowania na energię utrzyma się w przyszłości.

Globalny rynek surowcowy jest rynkiem cyklicznym. Po okresie dekonunktury, począwszy od 2 półrocza 2016 r. istotnie wzrosła cena węgla, na skutek zróżnicowanych czynników, w tym wyżek notowań innych dóbr tzw. commodities, ograniczenia produkcji w chińskich kopalniach, jak i równoważenia trendów na kluczowych globalnych rynkach USA i Chin. Wysoki poziom cen utrzymał się także w 2017 r. Pod koniec 2017 r. cena tony węgla w portach ARA (Amsterdam-Rotterdam-Antwerpia) wynosiła 96 USD (86 USD pod koniec 2016 r.). Długoterminowe prognozowanie trendów na rynku jest związane z rynkiem energii, a ten opiera się na założeniu, iż w ciągu najbliższych kilkunastu lat wzrost liczby ludności i dochodów spowoduje wzrost jej globalnego zużycia. Szacunki wskazują, iż w perspektywie długoterminowej umiarkowany wzrost zapotrzebowania na węgiel będzie dość stabilny. Pomimo spadku udziału węgla w światowym miksie energetycznym, w wartościach bezwzględnych, prognozuje się wzrost jego produkcji globalnie z obecnych 9 mld ton do 10 mld ton w 2040 r.³ Krajowe zasoby węgla,

¹ Źródło: Coal Information, Overview 2017, International Coal Agency.

² Źródło: Coal information, Overview (2017 edition), International Energy Agency.

³ Źródło: IEA's 2017 World Energy Outlook's New Policies Scenario.

które gwarantują bezpieczeństwo energetyczne Polski, powinny sprawić, że będzie on podstawowym surowcem wykorzystywanym do wytwarzania energii przez najbliższe kilkadziesiąt lat.

Wykres 1. Cena tony węgla w portach Amsterdam-Rotterdam-Antwerpia i Richards Bay (RPA), w USD

Źródło: www.gornictwo.wnp.pl

Polska

Podstawowym rodzimym źródłem energii był węgiel (zarówno kamienny, jak i brunatny) – wyprodukowano z niego w sumie 82% energii elektrycznej. Surowcem energetycznym o najwyższym udziale pozostaje węgiel kamienny, głównie krajowego pochodzenia. W 2017 r. wydobyto go w Polsce 65,8 mln ton (wobec 70,6 mln ton w 2016 r.)⁴. Spadek wydobywania obrazuje jedno z najistotniejszych zagrożeń dla sektora węglowego, jakim są opóźnienia inwestycyjne, spowodowane wstrzymywaniem inwestycji w poprzednich latach. Zwiększony popyt na węgiel spowodował sukcesywne wyprzedawanie zapasów, gdy jednocześnie nie jest możliwe szybkie zwiększenie poziomu krajowego wydobywania. Uruchomienie eksploatacji ścian wydobywczych wiąże się z koniecznością uprzedniego wykonania prac przygotowawczych, pozwalających na udostępnienie nowych pokładów wydobywczych, co wymaga odpowiednio długiego czasu inwestycyjnego. W obecnych warunkach szybkie uruchomienie inwestycji w tym obszarze staje się głównym priorytetem. Jednocześnie pewnym wyzwaniem dla sektora wydobywczego jest pozyskanie finansowania dla ogłoszonych planów inwestycyjnych, które z kolei są niezbędne dla utrzymania ciągłości wydobywania surowca.

Krajowy sektor górnictwa kamiennego składa się przede wszystkim z następujących podmiotów:

- Polska Grupa Górnicza S.A. (w 2017 r. funkcjonująca jako Sp. z o.o.,)
- Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.,
- Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.,
- TAURON Wydobywanie S.A.,
- Węglukoks Kraj Sp. z o.o.
- Przedsiębiorstwo Górnicze Silesia Sp. z o.o.

Trzy pierwsze podmioty, skupiając około 80% krajowych kopalń węgla kamiennego, są głównymi odbiorcami maszyn górniczych na polskim rynku.

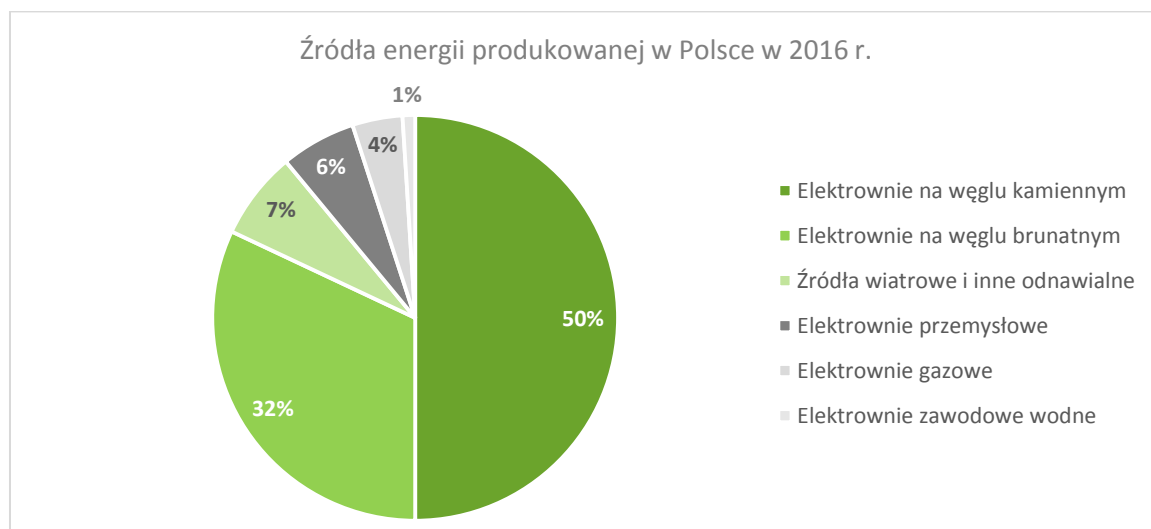
W latach 2007-2015 problemem spółek węglowych pozostawały: niska wydajność wydobywania, przerosty zatrudnienia i nieefektywny system wynagradzania pracowników, przekładający się na wysoki udział kosztów stałych

⁴ Źródło: GUS, Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłowych w grudniu 2017 r.

w prowadzonej działalności oraz ich duża wrażliwość na wahania popytu i cen węgla. Realizowane w tym okresie działania naprawcze nie zapewniły rentowności i konkurencyjności przodujących producentów węgla w Polsce. Na skutek wzrostu cen węgla oraz programów restrukturyzacyjnych, począwszy od drugiej połowy 2016 r. stopniowo zaczęła poprawiać się sytuacja finansowa głównych polskich producentów węgla, co znalazło wyraz w osiągnięciu łącznego zysku netto w 2017 r. ponad 3 mld zł, wobec straty netto za rok 2015 i 2016 (na podstawie dostępnych informacji rynkowych oraz raportów spółek giełdowych).

Poprawa wyników głównych krajowych producentów węgla przyspieszyła decyzje o zwiększeniu nakładów inwestycyjnych. Praktycznie wszyscy krajowi producenci surowca zapowiadają istotne zwiększenie nakładów w najbliższych latach. Realizacja tych nakładów w dłuższym okresie będzie jednak zależna od poprawy i utrzymania efektywności produkcji i zyskowności spółek, a także realizacji programu naprawczego największego polskiego producenta surowca.

Poniżej zaprezentowano polski miks energetyczny, w podziale na źródła energii.

Źródło: URE

1.1.4. Główne tendencje i czynniki mające wpływ na rozwój branży i Spółki

Świat

Ocenia się, że najbliższych latach nastąpi powolny wzrost zapotrzebowania na energię na świecie – o około 1,3% w skali roku⁵. Wynikać to będzie z:

- Prognozowanego szybszego tempa rozwoju gospodarki światowej. Według Międzynarodowego Funduszu Walutowego w okresie do 2022 r. PKB na świecie będzie rocznie rosł w tempie około 3,7% w skali roku⁶. Znaczny udział w tym przyroście będą miały kraje rozwijające się, w tym Chiny i Indie; Niemniej, postęp techniki spowoduje, że wzrost gospodarczy będzie coraz mniej energochłonny – szacuje się, że podwojeniu PKB na świecie towarzyszyć będzie 30-procentowy wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną.
- Wzrostu populacji światowej.
- Wzrostu poziomu dobrobytu i poprawy warunków życia. Szacuje się, że w okresie do 2035 r. około 2 mld ludzi opuści strefę ubóstwa, dzięki czemu coraz większa część populacji będzie zyskiwać dostęp

⁵ Źródło: BP Energy Outlook 2017.

⁶ Źródło: World Economic Outlook, October 2017, Międzynarodowy Fundusz Walutowy.

do elektryczności (głównie w Afryce i Azji). Nasilą się także procesy urbanizacyjne, którym towarzyszy zwiększone zapotrzebowanie na energię⁷.

W miksie energetycznym następować będą dalsze zmiany. Szacunki wskazują, iż w perspektywie długoterminowej do 2040 r. nastąpi spadek procentowego udziału węgla w produkcji energii z ca. 29% do ca. 24% r., choć całkowity popyt na ten surowiec w wartościach bezwzględnych (Mtoe) odnotuje lekki wzrost, z uwagi na rosnący globalny popyt energetyczny⁸. Zmiany te wynikną przede wszystkim z działań na rzecz ochrony środowiska i niedopuszczania do ocieplenia klimatu oraz produkcji energii z innych surowców (np. ropy naftowej, gazu, OZE).

Spowolnienie globalnego zapotrzebowania na tradycyjne źródła energii ma być związane m.in. z polityką rządu w Chinach, która skłania do pozyskiwania energii z niskoemisyjnych paliw zamiast z węgla. Mimo to Chiny pozostaną największym na świecie rynkiem węgla – będą nadal odpowiedzialne za prawie połowę światowego zużycia surowca do 2035 r. Za największy rynek, na którym utrzyma się tempo wzrostu zużycia węgla, uważa się Indie. Ich udział w światowym zapotrzebowaniu na węgiel zwiększy się z około 10% w 2015 r. do 20% w 2035 r.⁹ Przewiduje się, że tamtejszy sektor energetyczny spowoduje wzrost indyjskiego zapotrzebowania na węgiel o ponad dwie trzecie. Całkowity wzrost konsumpcji energii w skali globalnej pomiędzy 2015-2030 r. ma wynieść 30,5%, głównie napędzany przez kraje rozwijające się¹⁰.

Analitycy McKinsey w raporcie „Productivity in mining operations” prognozują, że wzrost wolumenu produkcji i ograniczenie projektów inwestycyjnych w ostatnich latach przyczynią się do wzrostu nakładów inwestycyjnych o około 5% rocznie do 2018 r., a następnie o 10% rocznie do 2020 r. W skali globalnej w budowie jest ponad 560 elektrowni zasilanych węglem, z kolejnym 1.000 w planach – łącznie blisko 1.600 projektów w Chinach, Indiach, Indonezji, Filipinach, Wietnamie, Turcji, Japonii i Pakistanie.

Polska

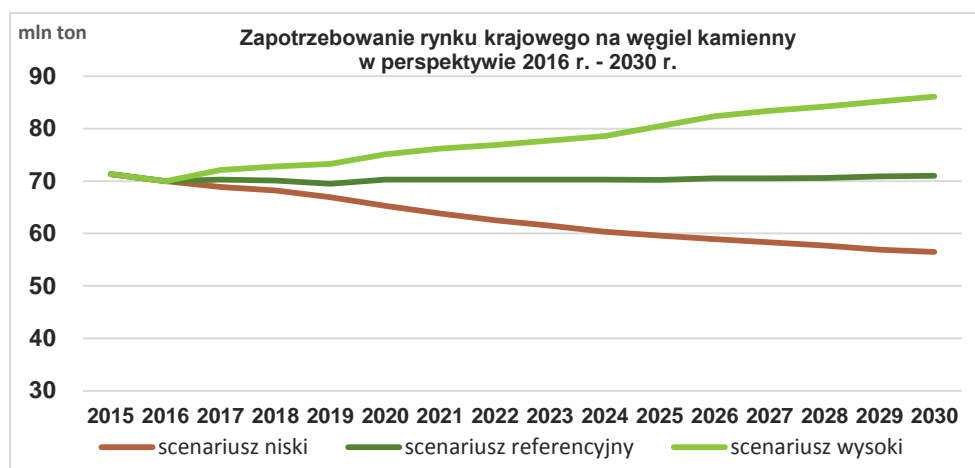
Również w Polsce, w perspektywie długoterminowej, będzie następowała zauważalna zmiana miksu energetycznego. Przemawiają za tym: zwiększające się normy i regulacje środowiskowe, wyzwania związane z zapewnieniem efektywności wydobywania oraz rentowności rodzimych producentów węgla, a także konkurencja ze strony innych źródeł energii – zwłaszcza OZE i gazu, których udział w miksie zarówno w Polsce, jak i globalnie, będzie się zwiększać. Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania, organy rządowe w Polsce włączyły kwestie związane z wydobywaniem węgla w Polsce do długofalowych programów, zwł. „Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030)” przyjętej w lutym 2017 r. oraz „Programu dla sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce” zatwierdzonego w styczniu 2018 r. Wariant referencyjny z tego ostatniego dokumentu przewiduje, że pomimo spadku realnego udziału węgla w miksie energetycznym, nominalny poziom zużycia węgla energetycznego pozostanie do 2030 roku na obecnym poziomie.

⁷ Źródło: BP Energy Outlook 2017.

⁸ Źródło: U.S. Energy Information Administration, International Energy Outlook 2016; BP Energy Outlook 2017; dane w Btoe.

⁹ Źródło: BP Energy Outlook 2017

¹⁰ Źródło: World Energy Outlook 2017, International Energy Agency.

Źródło: Ministerstwo Energii „Program dla sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce”

Węgiel kamienny, będący droższym surowcem niż węgiel brunatny, charakteryzuje się wyższą kalorycznością i niezmiennie stanowi podstawowe paliwo energetyczne w kraju. Dzięki poprawie sytuacji finansowej krajowych producentów węgla oraz ogólnej koniunktury dla tego surowca, najważniejsze krajowe podmioty istotnie zwiększyły plany inwestycyjne na najbliższe lata. Według dostępnych informacji prasowych, Polska Grupa Górnicza szacuje swoje nakłady do 2020 r. na około 7,2 mld zł, a prognozowane wydatki LW Bogdanka w okresie 2016-2025 oscylują wokół 3,7-4 mld zł, natomiast łączne inwestycje Jastrzębskiej Spółki Węglowej (według ogłoszonej strategii) w okresie 2018-2030 określone są na około 19 mld zł; prognozowane wydatki LW Bogdanka w okresie 2016-2025 oscylują wokół 3,7-4 mld zł. Według danych ujętych w Rządowym Programie dla Górnictwa do 2030 r. ogłoszonym 23 stycznia 2018 r., średnie prognozowane nakłady na inwestycje począwszy od 2021 r. przewidywane są na około 2 mld zł. Należy pamiętać przy tym, że realizacja powyższych założeń jest jednak uzależniona od wielu czynników, w tym poprawy i utrzymania efektywności produkcji i rentowności. Obecnie wyzwaniem dla sektora wydobywczego jest pozyskanie finansowania dla ogłoszonych planów inwestycyjnych, które z kolei są niezbędne dla utrzymania ciągłości wydobycia surowca.

Otoczenie konkurencyjne FAMUR S.A.

Po konsolidacji ze strukturami Grupy KOPEX, FAMUR S.A. jest w stanie skutecznie konkurować z takimi koncernami jak Caterpillar czy Komatsu na globalnym rynku maszyn i urządzeń do wykorzystania w górnictwie podziemnym przy zastosowaniu metody ścianowej.

Poniżej przedstawiono kluczowych konkurentów FAMUR S.A.

Caterpillar

Amerykański koncern Caterpillar (CAT) jest światowym liderem w produkcji maszyn budowlanych i kopalnianych, silników wysokoprężnych i zasilanych gazem ziemnym, turbin przemysłowych i lokomotyw elektryczno-spalinowych. Przedsiębiorstwo koncentruje się na trzech sektorach; są to: przemysł budowlany, przemysł wydobywczy, energetyka i transport. Dostarcza również swoim klientom usługi finansowe.

W 2016 r. przychody koncernu wyniosły 38,5 mld USD, z czego 59% pochodziło spoza rodzimego rynku. Produkty Caterpillar były dostępne w 190 krajach, w których w sumie koncern zatrudniał 95,4 tys. pracowników¹¹. Działalność konkurencyjna w CAT w stosunku do działalności Underground FAMUR jest skupiona w segmencie Resource Industries którego przychody stanowiły ok. 5,7 mld USD, tj. 15% całości.¹²

¹¹ <https://www.cat.com/>; https://en.wikipedia.org/wiki/Caterpillar_Inc.

¹² Dane na podstawie sprawozdania rocznego Caterpillar za 2016 r.

Oficjalnym dystrybutorem maszyn CAT w Polsce jest Bergerat Monnoyeur Sp. z o.o., która ma 14 przedstawicielstw regionalnych. Spółka posiada w ofercie wszystkie maszyny CAT¹³. Ponadto w Polsce działa spółka Eneria Sp. z o.o., oferująca technologie firmy Caterpillar w kompleksowych rozwiązaniach w zakresie projektów zasilania rezerwowego, kogeneracji, modułów energetycznych stosowanych w przemyśle morskim, kolejowym czy energetycznym¹⁴.

Komatsu

Komatsu z siedzibą w Tokio to globalny koncern z ponad 90-letnią historią, dostarczający kompleksowe rozwiązania przeznaczone do wykorzystania w budownictwie i przemyśle wydobywczym. W 2017 r. Komatsu przejęło amerykańską firmę Joy Global Inc., jednego z ważniejszych graczy w branży rozwiązań dla górnictwa. To przejęcie pozwoli koncernowi na poszerzenie oferty dla górnictwa. Akwizycji towarzyszyło zmieniienie nazwy Joy Global Inc. na Komatsu Mining Corp.

Fabryki Komatsu Group znajdują się – oprócz Japonii – w USA, Kanadzie, Meksyku, Brazylii, Wielkiej Brytanii, Niemczech, Włoszech, Czechach, Szwecji, Norwegii, Rosji, Indonezji, Tajlandii, Indiach oraz Chinach. W roku obrachunkowym kończącym się 31 marca 2017 r. Grupa Komatsu uzyskała przychody w wysokości 1 802,9 mld jenów (około 16,2 mld USD¹⁵ – o 2,8% niższe niż w poprzednim roku obrachunkowym), zatrudnionych w niej było 47,2 tys. pracowników¹⁶. Wartość przychodów segmentu Underground, konkurencyjnego wobec FAMUR, sięga ok. 50% przychodów Komatsu Mining Corp. tj. ok. 1,3 mld USD.¹⁷

Produkcja sprzętu przeznaczonego do wykorzystania w górnictwie głębinowym i odkrywkowym jest jednym z trzech filarów rozwoju koncernu na kolejne lata. Komatsu zapowiada wykorzystanie w swoich urządzeniach internetu rzeczy (Internet of Things – IoT), aby zoptymalizować użytkowanie maszyn, i wprowadzenie zdalnego sterowania maszynami bezzałogowymi w celu podniesienia bezpieczeństwa i wydajności wydobywania.

1.2. Misja, główne cele i wartości FAMUR S.A.

Misja, wartości i główne cele FAMUR S.A. są tożsame z przyjętymi w Grupie FAMUR. Misją Grupy FAMUR jest budowanie z myślą o pracownikach, klientach i akcjonariuszach innowacyjnej polskiej firmy odnoszącej globalny sukces.

Inwestorem większościowym, posiadającym 57% akcji¹⁸ FAMUR S.A., jest Spółka TDJ EQUITY I Sp. z o.o., należąca do TDJ S.A., polskiej prywatnej firmy inwestycyjnej należącej do rodziny Domogała.

Głównym celem organizacji jest stanie się preferowanym globalnym dostawcą wysokowydajnych rozwiązań i systemów wydobywczych oraz przeładunkowych, a także usług wspierających, dzięki oferowaniu zaawansowanych produktów i kompleksowej obsługi, jak również pomoc klientom w odniesieniu sukcesu w oparciu o rozwiniętą myśl technologiczną i organizacyjną.

Do wartości wyznawanych w FAMUR S.A. – tożsamych z przyjętymi w Grupie TDJ – należą: wiara, odpowiedzialność, współpraca, otwartość, wiarygodność.

Spółka definiuje przyjęte wartości poprzez:

- Wiara – wierzymy w realizację wspólnej wizji; postępujemy zgodnie z naszym systemem wartości; koncentrujemy się na przyszłości; wierzymy, że inwestycja w edukację i rozwój jest najwyższą wartością dla społeczeństwa.

¹³ <http://www.b-m.pl/pl/page/28/o-nas.html>

¹⁴ <http://eneria.pl/>

¹⁵ Obliczone według kursu USD/JPY na dzień 31.03.2017.

¹⁶ <https://home.komatsu/en/>; <https://mining.komatsu/>; https://en.wikipedia.org/wiki/Komatsu_Limited

¹⁷ Dane na podstawie segmentów operacyjnych spółki wg Bloomberg.

¹⁸ Na dzień 31.12.2017 r.

- Odpowiedzialność – podejmujemy odważne i przemyślane decyzje; bierzemy odpowiedzialność za decyzje i działania nasze i naszego zespołu; wymagamy od siebie inicjatywy; działamy zawsze w najlepszym interesie firmy.
- Współpraca – darzymy się zaufaniem i tworzymy zgrany zespół; słuchamy i uczymy się od innych, biorąc pod uwagę każdy głos w dyskusji; po podjęciu decyzji wspólnie działamy na rzecz realizacji celu; cieszymy się z sukcesów naszych ludzi, promując ich w organizacji.
- Otwartość – jesteśmy wobec siebie lojalni; komunikujemy się otwarcie i szczerze; szanujemy różnorodność poglądów; jesteśmy otwarci na zmianę i innowacje; rozmawiamy o popełnianych błędach i się na nich uczymy.
- Wiarygodność – zawsze dotrzymujemy słowa; jesteśmy rzetelni i uczciwi; kierujemy się zasadami fair play; wywiązujemy się z naszych zobowiązań.

Istotnym elementem powodzenia strategii FAMUR S.A. jest sukces jej klientów. Zdaniem organizacji na sukces klienta składa się zaoferowanie mu:

- doskonałego produktu – produkt ma mieć ściśle określone cechy stanowiące o jego doskonałości, takie jak: innowacyjność, wydajność i bezpieczeństwo. Głównym dążeniem Spółki jest, aby dostarczany produkt był na każdym z rynków jednym z trzech najlepszych na świecie (TOP 3) z uwzględnieniem konkurencyjnej przewagi kosztowej;
- doskonałej obsługi – FAMUR zapewnia kompleksową obsługę w całym łańcuchu wartości: od projektowania inwestycji przez wsparcie w poszukaniu finansowania dla projektu po obsługę serwisową po zakończeniu sprzedaży;
- dostawcy systemów – czyli dostarczenie myśli technologicznej i organizacyjnej. Mówiąc ogólnie, Spółka dostarcza klientowi doskonały produkt oraz zapewnia obsługę na najwyższym poziomie przez udzielenie gwarancji na stosowane przez FAMUR rozwiązania, wreszcie ręczy za otwartą komunikację z klientem, w tym udostępnienie mu szczegółowych informacji o proponowanych produktach i usługach.

Celem strategicznym Grupy FAMUR oraz FAMUR S.A. jest stworzenie mocnego kapitałowo podmiotu, mogącego skutecznie konkurować z globalnymi liderami. Narzędziem realizacji tego celu jest program ekspansji zagranicznej Go Global, realizowana szerzej w ramach Grupy FAMUR. W jego ramach Spółka realizuje kontrakty dla klientów za granicą, w tym z Rosji, Turcji, Kazachstanu czy Meksyku.

Zasadniczy wpływ na realizację strategii FAMUR S.A. ma konsolidacja z Grupą KOPEX. Plan integracji obejmuje m.in. przeniesienie maszynowej części aktywów Grupy KOPEX do FAMUR S.A. W efekcie działań w obszarze optymalizacji produkcji, konsolidacji rynków i specyfikacji działalności, możliwa staje się produkcja wszystkich elementów zmechanizowanego procesu wydobywania zarówno metodą ścianową, jak i odkrywkowego.

Zasoby wiedzy, jakimi dysponują grupy FAMUR i KOPEX, oraz ich doświadczenie i pozycja rynkowa dają szansę na zbudowanie platformy umożliwiającej ekspansję eksportową polskiej myśli technicznej oraz sprawdzonych produktów i usług. Integracja grup FAMUR i KOPEX ma także na celu przeciwstawienie się negatywnym tendencjom w branży górniczej. Konsolidacja pozwoli bowiem na jeszcze lepsze dopasowanie oferty do aktualnych potrzeb rodzimego górnictwa oraz zwiększenie aktywności na rynkach, na których obecna była Grupa KOPEX. Optymalizacja procesów produkcyjnych i wzrost skali działalności powinny dodatkowo obniżyć jej koszty.

W następnych latach Spółka, jak i Grupa, zamierzają aktywnie uczestniczyć w procesie modernizacji przemysłu wydobywczego w Polsce. W listopadzie 2017 r. FAMUR S.A. podpisał z Polskim Funduszem Rozwoju umowę o wspólnej inwestycji w Mining Equipment Finance Sp. z o.o. (spółka z Grupy FAMUR). Głównym obszarem działalności tej spółki jest finansowanie inwestycji strategicznych w modernizacji sektora górniczego i energetycznego. Dzięki współpracy z Polskim Funduszem Rozwoju, FAMUR S.A. zyskała nowe narzędzie w zakresie obsługi finansowej i wsparcia istotnych projektów inwestycyjnych.

FAMUR S.A. dąży do coraz wyraźniejszego zaznaczania obecności swojej grupy kapitałowej w istotnych dla górnictwa regionach świata. Spółka zalicza do najbardziej perspektywicznych kierunków rynki wschodzące i na nich planuje wzmocnienie aktywności, w szczególności w Indonezji, Wietnamie, Indiach, Ameryce Południowej, na Bałkanach, w Turcji oraz na Bliskim Wschodzie. Do tych krajów Spółka, jak i podmioty z grupy kapitałowej chcą eksportować kompleksowe rozwiązania kierowane zarówno do sektora głębinowego, jak i odkrywkowego oraz ener-

getyki. Spółka planuje również ekspansję na kluczowych światowych rynkach, takich jak Chiny, Stany Zjednoczone, Kanada i Australia poprzez poszukiwanie partnerów strategicznych i zawieranie aliansów celem osiągnięcia wspólnych korzyści.

1.3. Łańcuch wartości

Na łańcuch wartości FAMUR S.A. składają się następujące elementy:

- Szeroka oferta, zawierająca kompleksowe rozwiązania od projektu, poprzez budowę, do obsługi posprzedażowej.
Spółka posiada kompetencje nie tylko do wytwarzania maszyn i urządzeń, lecz także do ich projektowania i rozwoju, dzięki czemu gwarantują elastyczność i możliwość dostosowania rozwiązań do specyficznych potrzeb klientów (produkty „szyte na miarę”). Jednocześnie Spółka może zaoferować swoje maszyny i urządzenia w korzystnej cenie ze względu na niskie koszty produkcji – wszystkie zakłady produkcyjne zlokalizowane są w wybranych rejonach Polski, a ich działalność jest efektywnie zorganizowana według wzorców FAMUR S.A. Duże moce produkcyjne i ciągła optymalizacja procesów umożliwiają także dostarczanie maszyn doskonałej jakości w krótkim czasie. Klienci mogą także liczyć na wsparcie w zakresie informacji o metodach eksploatacji, w szczególności o prowadzeniu wydobycia w najtrudniejszych warunkach geologicznych. Spółka oferuje również pomoc w poszukiwaniu finansowania inwestycji wśród banków i firm leasingowych. Zapewnienie pomocy przy finansowaniu inwestycji stanowi istotny element silnej pozycji konkurencyjnej FAMUR S.A. Ponadto Spółka oferuje dzierżawę poremontowej floty sprzętu.
- Przemysłane i konsekwentnie realizowane inwestycje.
W ostatnich piętnastu latach FAMUR S.A. przejął kilkanaście firm. W większości były to podmioty, których działalność uzupełniała dotychczasową ofertę Spółki i Grupy FAMUR, lub dawała możliwość wejścia na nowe pokrewne rynki. W wyniku tych procesów FAMUR S.A. proponuje obecnie klientom nie tylko kombajny ścianowe (będące kluczowym produktem zakładów FAMUR na początku dwudziestego pierwszego wieku), lecz całe ciągi wydobywcze do kopalń węgla kamiennego oraz infrastrukturę powierzchniową kopalń i placów przetadunkowych.
Decyzje konsolidacyjne przyczyniły się do umocnienia pozycji samej Spółki, jak i Grupy, zarówno na polskim rynku, jak i na rynkach zagranicznych. Integracja przebiegała sprawnie i pozwoliła uzyskać zakładane korzyści w postaci: dywersyfikacji działalności i uniezależnienia się od sytuacji panującej na podstawowym rynku, pozyskania *know-how* oraz obniżenia kosztów produkcji.
- Obecność na kluczowych rynkach górniczych.
Urządzenia Spółki pracują m.in. w kopalniach Chin, Indii, Rosji, Kazachstanu, RPA, Meksyku, a więc w państwach, które odgrywają kluczową rolę w wydobyciu węgla. Według prognoz Chiny i Indie pozostaną w kolejnych latach głównymi producentami węgla (ich łączny udział kształtować się będzie w następnych latach na poziomie ponad 50%).
- Elastyczność – umiejętność szybkiego wykorzystywania pojawiających się okazji rynkowych.
Potencjał produkcyjny oraz intelektualny pozwala Spółce szybko reagować na zmiany rynku.
- Doświadczenie i kompetencje.
FAMUR S.A. ma duże doświadczenie zdobyte we współpracy z kopalniami na całym świecie. Jednocześnie charakteryzuje je silna chęć i umiejętność ciągłego poprawiania organizacji.
- Solidne finanse, na które składają się:
 - niski poziom zadłużenia netto (na koniec 2017 r. wynoszący 19 mln zł, przy wskaźniku zadłużenia netto 0,1x);
 - konserwatywna polityka finansowa i bezpieczna płynność (na koniec 2017 r. wskaźnik płynności bieżącej wynosił 1,7x);
 - skoncentrowanie na generowaniu dodatniego *cash-flow* z działalności operacyjnej;
 - satysfakcjonująca marżowość (marża EBITDA na poziomie 20% w 2017 r.);
 - efektywne i elastyczne zarządzanie.
- Solidny właściciel, zapewniający długoterminowy i zrównoważony rozwój.

Główne procesy

DORADZTWO, W TYM OPCJONALNE WSPARCIE W POSZUKIWANIU FINANSOWANIA

Jako wiodący producent maszyn i urządzeń wykorzystywanych w górnictwie węgla FAMUR S.A. systematycznie bierze udział w przetargach publicznych organizowanych przez główne podmioty tworzące rynek, jest zapraszana do negocjacji oraz otrzymuje zapytania ofertowe dotyczące dostawy urządzeń i usług do kopalń. Spółka prowadzi też stałe działania marketingowe mające na celu pozyskanie nowych zamówień i klientów, szczególnie na rynkach zagranicznych.

Dane zawarte w zapytaniach ofertowych i dokumentach przetargowych są analizowane pod kątem technicznym, prawnym, finansowym i operacyjnym. FAMUR S.A. podejmuje się realizacji zadań, które zapewniają odpowiedni poziom oczekiwanych korzyści ekonomicznych dla Spółki, przy minimalizacji ryzyk operacyjnych, prawnych i finansowych.

Podpisanie przez Spółkę umowy z kontrahentem na dostawę maszyn i urządzeń jest początkiem właściwego procesu produkcji. Z uwagi na wysoką specjalizację produkowanych urządzeń i potrzebę ich dostosowania do warunków panujących w miejscu przeznaczenia (danej kopalni) istotnym etapem realizacji zawartych kontraktów jest projektowanie, tj. opracowanie niezbędnej dokumentacji technicznej danego zamówienia. Te prace w większości przypadków wykonują inżynierowie pracujący w poszczególnych zakładach produkcyjnych. Dokumentacja uwzględnia nie tylko specyfikację istotnych warunków zamówienia, lecz także warunki lokalizacyjne, dyrektywy UE, dyrektywy maszynowe oraz analizy awaryjności. Sporządzane są także wytyczne do zamówień materiałów handlowych, uwzględniające m.in. wymagania kontrahenta w tym zakresie.

FAMUR S.A. dysponuje scentralizowanym systemem zakupów niezbędnych surowców i materiałów dla wszystkich swoich oddziałów (zakładów produkcyjnych). Przy wyborze dostawcy materiałów i podzespołów zachowywana jest należyta staranność: sprawdza się jego sytuację finansową oraz ocenia, czy dostawca spełnia wymogi, które zapobiegają tzw. karuzeli podatkowej. Spółka nie dokonuje zakupów materiałów od okazjonalnych dostawców, oferujących cenę odbiegającą istotnie od stawek rynkowych.

W procesie produkcji FAMUR S.A. korzysta z nowoczesnych technologii, w tym w zakresie obróbki cieplnej oraz spawalnictwa. Do budowy ciągów przeznaczonych do użytku w górnictwie, energetyce i przemyśle wykorzystuje również wyprodukowane już wcześniej moduły, jak również zleca wykonanie niektórych elementów zamówienia podwykonawcom, w pierwszej kolejności wchodzącym w skład Grupy FAMUR. W zakładach produkcyjnych remontuje się także kombajny zwracane z dzierżaw. Nieodłącznym elementem każdego procesu produkcji jest kontrola jakości, wykonywana wieloetapowo. Po zmontowaniu urządzenia są poddawane testom. Sprawdza się zgodność z technicznymi atestami i świadectwami jakości dzięki czemu wszystkie urządzenia spełniają normy jakościowe i wymogi formalne na etapie wysyłki do klienta.

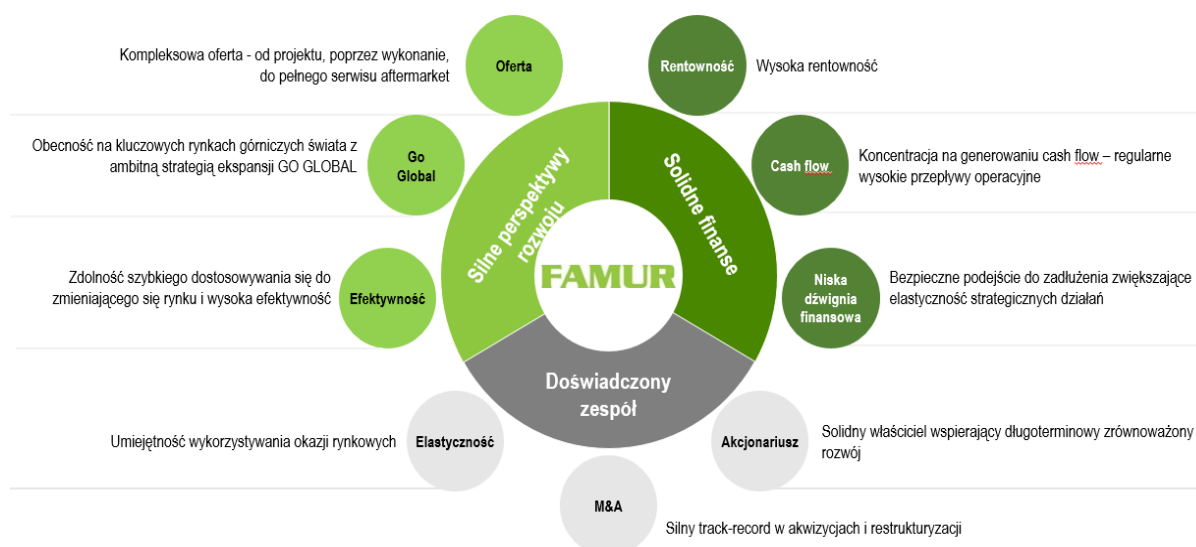
Wytworzone urządzenia są dostarczane do odbiorców, przy czym duże gabarytowo maszyny i ciągi technologiczne dostarczane w częściach, partiami. W zakresie dostaw urządzeń do kontrahentów, Spółka zleca te usługi zewnętrznym, wypróbowanym przewoźnikom, z którymi często są podpisane stałe umowy współpracy.

Spółka dostarcza swoim klientom głównie kompleksowe, „szyte ma miarę”, rozwiązania, gdzie montaż należy do istotnych procesów realizacji kontraktu, często gwarantowanych warunkami kontraktowymi. Montaż w miejscu docelowym wykonują wyspecjalizowane służby serwisowo-montażowe Spółki, lub Grupy FAMUR. Inżynierowie i służby serwisowe FAMUR S.A. są w stanie zapewnić kompatybilność wyprodukowanych urządzeń i maszyn własnych z urządzeniami innych producentów i składających się na jeden ciąg technologiczny, uruchamiany u od-

biory. Uruchomienie obejmuje prace związane ze stopniowym uzyskiwaniem zamontowanych urządzeń zakładowej mocy. Rozruch ciągu produkcyjnego może trwać do trzech miesięcy. Ostateczny odbiór dużych ciągów, wraz z podpisaniem protokołu następuje po montażu i rozruchu u klienta, na miejscu przeznaczenia.

FAMUR S.A. zapewnia obsługę serwisową sprzętu u odbiorców, poprzez wyspecjalizowane służby serwisowe. Centrum Serwisowe FAMUR S.A. jest dostępne do dyspozycji klientów 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu; serwis świadczony jest także poprzez serwisy lokalne w poszczególnych oddziałach. Służby serwisowe posiadają niezbędną wiedzę oraz doświadczenie konieczne, by w jak najkrótszym czasie przywrócić maksymalną wydajność maszyn. Telefoniczny wywiad i przeprowadzana podczas rozmowy analiza diagnostyczna pomagają ocenić, czy zgłaszaną kwestię można rozwiązać zdalnie, czy też należy oddelegować w tym celu na miejsce wykwalifikowanego serwisanta. FAMUR S.A. świadczy także usługi e-serwisu, tj. usługi w zakresie ciągłego monitorowania bieżącego stanu maszyn, szacowania czasu pozostałego do serwisu, kontrolowania progów alarmowych systemów diagnostycznych oraz generowania raportów okresowych i ostrzegawczych. Obok usług objętych gwarancją Centrum Serwisowe oraz serwisy lokalne świadczą także usługi pogwarancyjne. Obsługą sprzętu dostarczonego do spółek zagranicznych zajmują się centra serwisowe (zewnętrzne lub w ramach Grupy FAMUR) zlokalizowane za granicą. Priorytetem jest również szybka reakcja na zgłaszane potrzeby użytkowników sprzętu.

Główne przewagi konkurencyjne

Zintegrowane Systemy Zarządzania

Dla zapewnienia wymaganej jakości produkowanych wyrobów, świadczonych usług spełniających wymagania klientów, FAMUR S.A. posiada wdrożone Zintegrowane Systemy Zarządzania, których zakres jest zgodny z profilem działalności biznesowej. Systemy Zarządzania oparte są na zarządzaniu procesowym, zidentyfikowane w odniesieniu do przyjętej strategii procesy, zostały powiązane w spójny system określający sekwencję i ich wzajemne oddziaływanie. Poprzez ciągłe doskonalenie zintegrowanych systemów zarządzania możliwe jest zwiększenie konkurencyjności przy minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko oraz dbałości o bezpieczeństwem i higienę pracy.

W ramach wdrożonych wymagań norm ISO: 9001, 14001, 18001/OHSAS 18001 oraz norm branżowych w obszarze zarządzania jakością, ochroną środowiska, BHP opracowano dokumentację ZSZ, na którą składają się m.in.: Polityki ZSZ, Cele ZSZ oraz procedury i instrukcje.

Systemy poddawane są corocznym audytom nadzoru oraz audytom recertyfikacyjnym w cyklu 3-letnim przez akredytowane jednostki certyfikujące.

1.4. Pozostałe informacje

Opis modelu biznesowego FAMUR S.A. został opracowany na bazie dokumentów wewnętrznych i wskazanych w niniejszym Oświadczeniu źródeł zewnętrznych. W 2017 r. zaszły pewne zmiany w modelu biznesowym FAMUR S.A. – przede wszystkim związane z integracją Grupy FAMUR z Grupą KOPEX – które zostały uwzględnione i opisane w Oświadczeniu. Ostateczne zakończenie procesu integracji Grupy FAMUR i Grupy KOPEX od strony formalnej, według szacunków Zarządu powinno nastąpić w lipcu 2018 r.

2. Opis polityk, procedur należytej staranności oraz rezultatów ich stosowania

2.1. Ogólne założenia działalności Spółki w obszarze zrównoważonego rozwoju

Aby w pełni sprostać wymaganiom rynku oraz skutecznie konkurować na rynku krajowym i zagranicznym, FAMUR S.A. stale poprawia jakość zarządzania (ładu korporacyjnego), odwołując się do wartości oraz przepisów prawa krajowego i międzynarodowego.

Dobre zarządzanie firmą to dla FAMUR S.A. oprócz uzyskiwania korzyści ekonomicznych, konkurencyjna jakość produktów i usług, tworzenie bezpiecznych miejsc pracy, a także dbanie o środowisko i dialog ze społecznością lokalną.

Realizując wizję i strategię biznesową, FAMUR S.A. ma na względzie globalną ideę zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności biznesu, co znajduje wyraz w:

- działaniu zgodnym z zasadami ładu korporacyjnego;
- „byciu dobrym sąsiadem” w społecznościach, w obszarze których Grupa prowadzi operacje biznesowe, przede wszystkim natomiast w bezpośrednim otoczeniu siedzib spółek i zakładów produkcyjnych;
- tworzeniu bezpiecznych miejsc pracy;
- poszanowaniu praw człowieka;
- poszanowaniu różnorodności pracowników i współpracowników;
- dbaniu o środowisko i ochronie zasobów naturalnych przez przestrzeganie wymagań środowiskowych i jakościowych oraz kształtowanie właściwych postaw pracowników.

W przekonaniu FAMUR S.A. takie podejście nie tylko zapewnia trwałość operacji biznesowych w zmieniającym się świecie, ale również przynosi korzyści klientom, akcjonariuszom oraz wszelkim podmiotom i osobom, na które działalność Grupy ma wpływ.

Cele Zrównoważonego Rozwoju

Istotne dla FAMUR S.A. – w kontekście zaangażowania społecznego – są również Cele Zrównoważonego Rozwoju (ang. *Sustainable Development Goals* – SDGs), które zostały ogłoszone w 2015 r. podczas szczytu Agendy Zrównoważonego Rozwoju 2030 w siedzibie głównej Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku.

Cele Zrównoważonego Rozwoju zostały sformułowane jako wyzwania globalne, którym towarzyszy przekonanie, że skuteczne działania zapobiegające niszczeniu środowiska, zmianom klimatycznym i zapewniające ludziom godne życie – we współczesnym, złożonym świecie muszą być podejmowane w sposób zsynchronizowany w skali globalnej, a sektor biznesu pełni jedną z kluczowych ról w realizacji tych celów. Z tego względu FAMUR S.A. włącza Cele Zrównoważonego Rozwoju w swoją filozofię działania.

Szczególnie istotne w działalności Grupy są następujące Cele Zrównoważonego Rozwoju¹⁹:

- **Cel 4:** Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie. Pod tym względem działania Grupy wpisują się zwłaszcza w zadanie: „Do 2030 roku znacznie zwiększyć liczbę

¹⁹ Zob. <http://www.un.org.pl>

młodzieży i dorosłych, którzy posiadają odpowiednie umiejętności, w tym techniczne i zawodowe, potrzebne przy uzyskaniu zatrudnienia, znalezieniu godziwej pracy i rozwoju przedsiębiorczości”²⁰. FAMUR S.A. współpracuje z uczelniami i szkołami średnimi w celu podniesienia jakości kształcenia technicznego i pozyskania wartościowych pracowników. Spółka angażuje się również w działalność Fundacji TDJ, należącej do TDJ S.A., która przede wszystkim wspiera rozwój dzieci i młodzieży.

- **Cel 9:** Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność. Ten cel oznacza dla FAMUR S.A. m.in. aktywną współpracę z innymi podmiotami na rynku w celu zapewnienia produktów i usług wysokiej jakości, a jednocześnie bezpiecznych dla ludzi (pracowników, społeczności lokalnych i pozostałych interesariuszy) oraz środowiska. FAMUR S.A. jest jednym z sygnatariuszy inicjatywy „Górnictwo OK”, podjętej m.in. z Jastrzębską Spółką Węglową i Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie.
- **Cel 17:** Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju. Cel ten dotyczy partnerskiej współpracy między rządami, sektorem prywatnym i społeczeństwem obywatelskim, budowanej w oparciu o zasady i wartości, wspólną wizję i wspólne cele, które stawiają człowieka i naszą planetę w centrum działań. FAMUR S.A. dąży do budowania trwałego, wieloletniego partnerstwa z organizacjami społecznymi oraz społecznościami lokalnymi, przyczyniając się do ich rozwoju i aktywnie je wspierając. Realizacji tego celu sprzyja również udział Grupy w inicjatywie „Górnictwo OK” oraz wdrażanie koncepcji Przemysłu 4.0, u podstaw której leży konsolidacja systemów i integracja ludzi z maszynami sterowanymi cyfrowo, szeroko wykorzystującymi sieć bezprzewodową oraz technologie informacyjne i komunikacyjne (ICT). W FAMUR S.A. stale wdrażane są innowacje produktowe, a także systemy informatyczne podnoszące bezpieczeństwo i efektywność wydobycia surowców oraz obniżające jego koszty. W celu podnoszenia standardów polskich i światowych technik wydobywczych FAMUR S.A. współpracuje z instytucjami państwowymi i ośrodkami akademickimi.

Polityki i procedury należytej ostrożności

[G4-DMA] FAMUR S.A. wdrożyła polityki mające zastosowanie do całej Grupy FAMUR, w tym FAMUR S.A. i wszystkich spółek zależnych. Spółki zależne oznaczają spółki podlegające konsolidacji w ramach grupy kapitałowej, w których kontroluje ona – bezpośrednio lub pośrednio – nie mniej niż 50 proc. praw głosu, lub które są przez nią kontrolowane w inny sposób.

W ramach procedur należytej ostrożności, zadaniem jednostki dominującej – spółki FAMUR S.A. – jest również regularne monitorowanie przestrzegania danej polityki oraz dopilnowanie, by wszelkie niezbędne działania prawcowe zostały niezwłocznie określone i wdrożone.

Wszelkie rozbieżności pomiędzy postanowieniami wynikającymi z określonej polityki a przepisami krajowymi lub innymi obowiązującymi normami podlegają ocenie ze strony centrali Grupy FAMUR (spółki FAMUR S.A.) we współpracy ze spółkami należącymi do Grupy. Grupa FAMUR okresowo dokonuje przeglądu polityk w celu zapewnienia ich adekwatności i przydatności względem działań prowadzonych przez Grupę.

2.2. Opis polityk oraz procedur należytej staranności stosowanych przez Spółkę

2.2.1. Zagadnienia społeczne

Polityka zaangażowania społecznego

FAMUR S.A. posiada wdrożoną politykę zaangażowania społecznego, której kluczowe zapisy przedstawiają się w następujący sposób:

Wdrażając politykę zaangażowania społecznego, spółki FAMUR S.A. zobowiązuje się do budowania relacji ze społecznościami, w obszarze których prowadzi operacje biznesowe, oraz wspierania ich w sposób, który będzie maksymalizował korzyści dla wszystkich stron.

²⁰ Tamże.

Cele spółki w zakresie zaangażowania społecznego:

- Budowanie partnerstwa międzysektorowego opartego na szacunku i obustronnych korzyściach.
- Otwartość na istotne potrzeby sygnalizowane przez społeczności lokalne, szczególnie gdy dotyczą one bliskiego otoczenia firmy.

Realizacja celów:

- Partnerstwo międzysektorowe na rzecz społeczności lokalnych – realizowane m.in. przez działania aktywne (przede wszystkim w sąsiedztwie zakładów FAMUR S.A.) przy wsparciu wolontaryjnym pracowników, ukierunkowane na zdiagnozowane potrzeby społeczne.
- Wspomaganie działań prowadzonych przez Fundację TDJ, która w szerokim zakresie wspiera szanse rozwojowe i edukacyjne dzieci pracowników Grupy FAMUR, w tym spółki FAMUR S.A., m.in. przez fundowanie stypendiów naukowych, a także organizuje obozy wakacyjne dla dzieci i młodzieży.
- Wzmacnianie relacji z interesariuszami firmy w obszarach związanych z działalnością spółek Grupy FAMUR, w tym spółki FAMUR S.A. m.in. przez inicjatywę „Górnictwo OK”, współpracę z uczelniami oraz szkołami technicznymi.

2.2.2. Zagadnienia pracownicze

Prawo krajowe i międzynarodowe

FAMUR S.A. kieruje się w swoich działaniach polityką przestrzegania odpowiednich przepisów prawa w krajach, w których prowadzi operacje biznesowe. Na gruncie polskim, w kontekście zarządzania zasobami ludzkimi, podstawowy akt prawny to Ustawa Kodeks Pracy (Dz.U. z 1974 r. nr 24, poz. 141), na podstawie którego zostały stworzone wewnętrzne dokumenty regulujące pracę poszczególnych spółek.

Polityka personalna

FAMUR S.A. wdrożyła politykę personalną, której główne cele strategiczne w obszarze zagadnień pracowniczych to:

1. Zapewnienie bezpiecznych warunków pracy.
2. Rozwój kompetencji pracowników.
3. Stabilny zespół wykwalifikowanych pracowników.
4. Postrzeganie spółki FAMUR S.A. oraz poszczególnych spółek wchodzących w skład Grupy FAMUR jako dobrych pracodawców.

Zgodnie z przyjętą polityką przy zatrudnianiu nowego pracownika będą brane pod uwagę tylko odpowiednie umiejętności i doświadczenie oraz przestrzeganie zasad spółki FAMUR S.A. Nie będą uwzględniane: pochodzenie kandydata, narodowość, religia, rasa, płeć, niepełnosprawność, orientacja seksualna ani wiek.

FAMUR S.A. dąży do stworzenia stabilnego zespołu wykwalifikowanych pracowników, m.in. przez budowanie relacji z potencjalnymi kandydatami, współpracę ze szkołami i uczelniami oraz oferowanie staży i praktyk w oddziałach i spółkach wchodzących w skład Grupy.

Celem FAMUR S.A. jest również zapewnienie pracownikom bezpieczeństwa pracy i sprawiedliwych, tj. adekwatnych do kompetencji pracownika i sytuacji biznesowej spółki, warunków zatrudnienia. FAMUR S.A. wyznaje również zasadę sprawiedliwego i adekwatnego do wykonanej pracy wynagrodzenia dla każdego pracownika, niezależnie od zajmowanego przez niego stanowiska.

FAMUR S.A. dba o wszystkich ludzi pracujących wewnątrz i na zewnątrz pomieszczeń, zobowiązując usługodawców do zapewnienia odpowiednich warunków pracy. Niedopuszczalne są jakiegokolwiek formy nękania lub dyskry-

minacji, dlatego menedżerowie są zobowiązani do budowania i utrzymywania ze swoimi zespołami oraz otoczeniem biznesowym poczucia wzajemnego zaufania i atmosfery dialogu, tak by każdy pracownik mógł być dopuszczony do głosu.

FAMUR S.A. dysponuje wewnętrzną dokumentacją regulującą obszar szkoleń i pozwalającą skutecznie zarządzać zasobami ludzkimi. Dokumenty te określają także zapotrzebowanie szkoleniowe oraz wyznaczają priorytety rozwojowe.

FAMUR S.A. w żaden sposób nie ogranicza wolności zrzeszania się pracowników, ich prawa do tworzenia związków i stowarzyszeń w ramach lokalnego prawa. Prowadzi przy tym aktywny dialog ze związkami zawodowymi działającymi w ramach spółki.

2.2.3. Środowisko naturalne

Prawo krajowe i międzynarodowe

FAMUR S.A. kieruje się w swoich działaniach polityką przestrzegania odpowiednich przepisów prawa. Wymagania prawne spełnia przez zapobieganie wszelkim niezgodnościom odnoszącym się do oferowanych produktów i usług, jak również wypadkom, awariom, zdarzeniom potencjalnie wypadkowym i chorobom zawodowym.

Polityka środowiskowa

FAMUR S.A. opracowała i wdrożyła politykę środowiskową. W celu odpowiedniego zarządzania jakością, bezpieczeństwem i higieną pracy oraz kwestiami związanymi ze środowiskiem spółka FAMUR S.A. wdrożyła Zintegrowane Systemy Zarządzania (ZSZ), których integralną częścią jest Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania. FAMUR S.A. kieruje się wewnętrznymi regulacjami, dążąc do zapewnienia jak najwyższej jakości oferowanych produktów i usług oraz bezpieczeństwa osobom z nich korzystającym i pracownikom, a także minimalizowania – tam, gdzie jest to możliwe – wpływu działalności na środowisko.

FAMUR S.A. wdraża odpowiednie dla swojego profilu działalności normy zarządzania w obszarach objętych polityką, m.in. PN-EN ISO 9001:2015, BS OHSAS 18001:2007, PN-EN ISO 14001:2005. Dysponuje również dokumentacją wewnętrzną precyzującą wdrażanie polityki w codziennej działalności operacyjnej.

Zarząd FAMUR S.A., kadra kierownicza oraz pracownicy są zaangażowani w ciągły rozwój ZSZ i doskonalenie działań na rzecz jakości, propagowania kultury BHP oraz ochrony środowiska.

Zarząd FAMUR S.A. jako jednostka dominująca w Grupie FAMUR zobowiązuje się do podejmowania działań mających na celu podnoszenie jakości produktów i świadczonych usług w całej Grupie, jednocześnie dążąc do minimalizowania ich wpływu na środowisko, w tym zapobiegania zanieczyszczeniom. Ponadto zobowiązuje się do spełnienia wymagań prawnych i innych wymagań, odnoszących się m.in. do zagrożeń BHP i aspektów środowiskowych, mających zastosowanie w działalności Grupy FAMUR.

2.2.4. Poszanowanie praw człowieka

Prawo krajowe i międzynarodowe

FAMUR S.A. kieruje się w swoich działaniach polityką zapobiegania łamaniu praw człowieka, dążąc do możliwie najbardziej rzetelnego przestrzegania przepisów prawa. W kontekście zagadnienia poszanowania różnorodności pracowników podstawowe akty prawne to Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ustawa Kodeks Pracy (Dz.U. z 1974 r. nr 24, poz. 141), na podstawie których sporządzona została wewnętrzna dokumentacja regulująca pracę poszczególnych spółek.

Polityka praw człowieka

Polityka praw człowieka FAMUR S.A. została sformułowana na podstawie Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka (1948 r.), Międzynarodowej Karty Praw Człowieka, Wytucznych Organizacji Narodów Zjednoczonych dotyczących biznesu i praw człowieka²¹ oraz Inicjatywy ONZ „Global Compact”²².

Polityka FAMUR S.A. dotycząca praw człowieka określa zasady działań i zachowań związanych z prawami człowieka w FAMUR S.A., w tym w łańcuchu dostaw oraz w relacjach z interesariuszami.

FAMUR S.A. rozumie politykę przestrzegania praw człowieka jako unikanie naruszania praw przysługujących innym, aktywne zapobieganie tego rodzaju naruszeniom oraz podejmowanie działań naprawczych, jeśli spółka przyczyniłaby się – bezpośrednio lub pośrednio – do naruszenia takiego prawa.

FAMUR S.A. zobowiązuje się do szanowania praw człowieka przysługujących swoim pracownikom oraz do stałego uświadamiania ich w kwestii przysługujących im praw w tym zakresie.

FAMUR S.A. szanuje i propaguje prawa człowieka w relacjach ze swoimi partnerami biznesowymi.

FAMUR S.A. dąży do poszanowania praw człowieka i stara się rozumieć potrzeby, zwyczaje oraz wartości społeczności lokalnych, w obszarze których – pośrednio lub bezpośrednio – prowadzi działalność biznesową.

Szczegółowe kwestie objęte polityką praw człowieka FAMUR S.A. to: bezpieczeństwo i higiena pracy, zapewnianie wolności wypowiedzi, zapobieganie pracy dzieci, eliminacja wyzysku, przestrzeganie warunków zatrudnienia, ochrona danych osobowych, zapobieganie dyskryminacji oraz poszanowanie praw społeczności lokalnych.

2.2.5. Przeciwdziałanie korupcji

Polityka przeciwdziałania korupcji

[G4-57] Aby przeciwdziałać zjawiskom korupcji, konfliktu interesów oraz innych nadużyć o podobnym charakterze, FAMUR S.A. wdrożyła politykę przeciwdziałania korupcji, która określa jednolite zasady dotyczące postępowania w razie stwierdzenia nadużyć, zapobiegania i przeciwdziałania nadużyciom dokonywanym na szkodę FAMUR S.A. oraz działaniom niezgodnym z zasadami obowiązującymi w Grupie. Zapewnia także transparentność swoich działań względem partnerów handlowych.

Zgodnie z przyjętą polityką FAMUR S.A. stosuje zasadę niepodejmowania jakichkolwiek decyzji biznesowych mających związek z działaniami korupcyjnymi.

Polityka przeciwdziałania korupcji FAMUR S.A. określa następujące sposoby jej realizacji:

1. Szkolenie pracowników oraz informowanie współpracowników, w tym partnerów biznesowych, o kwestiach związanych z polityką przeciwdziałania korupcji.
2. Zachęcanie pracowników i współpracowników do raportowania naruszeń polityki organizacji oraz nieetycznych zachowań.
3. Powiadamianie organów ścigania o wszelkich naruszeniach przepisów obowiązującego prawa.

Polityka określa również zasady zapobiegania konfliktom interesów, ich ujawniania i rozwiązywania, zwłaszcza w takich przypadkach, jak osobiste relacje w miejscu pracy, zaangażowanie zewnętrzne, relacje z partnerami biznesowymi i konkurentami, przyjmowanie prezentów, finansowanie posiłków, podróży bądź rozrywek, a także pobieranie opłat, prowizji, świadczenie lub korzystanie z usług.

²¹ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

²² <https://www.unglobalcompact.org/>

Prawo krajowe i międzynarodowe

W kontekście poszanowania różnorodności pracowników podstawowy akt prawny obowiązujący w Polsce to Ustawa Kodeks Pracy (Dz.U. z 1974 r. nr 24, poz. 141), na podstawie której została sporządzona wewnętrzna dokumentacja regulująca pracę poszczególnych spółek.

Polityka różnorodności

Wdrożona przez FAMUR S.A. polityka różnorodności zobowiązuje spółkę do:

- zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na odmienną wynikającą z: płci, przynależności rasowej, narodowej lub etnicznej, religii, wyznania, światopoglądu, stopnia i rodzaju niepełnosprawności, stanu zdrowia, wieku, orientacji psychoseksualnej czy tożsamości płciowej, a także statusu rodzinnego, stylu życia i innych możliwych przesłanek dyskryminacyjnych (polityka równego traktowania);
- zarządzania różnorodnością przez rozwijanie strategii, rodzajów polityki i programów, które tworzą takie środowisko pracy, w którym każdy pracownik może czuć się doceniany, a co przekłada się na sukces spółki FAMUR S.A.

Ponadto polityka różnorodności zakłada, że przy wyborze władz spółek oraz jej kluczowych menedżerów FAMUR S.A. dąży do zapewnienia wszechstronności i różnorodności, szczególnie w obszarze płci, kierunków wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego. Decydującym aspektem są tu przede wszystkim wysokie kwalifikacje oraz merytoryczne przygotowanie do pełnienia określonej funkcji.

3. Niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością FAMUR S.A.

Wskaźniki dotyczące zagadnień społecznych

Kluczowe działania realizowane w obszarze działań społecznych:

Kopalnia aktywności

„Kopalnia Aktywności” to program realizowany w ramach działań w zakresie wolontariatu pracowniczego, prowadzony przez FAMUR S.A., którego celem było zwiększenie aktywności społecznej osób pracujących w branży przemysłu ciężkiego. Jednocześnie inicjatywa ta miała udowodnić, że niesienie pomocy społecznościom lokalnym oraz ciekawe i kreatywne wykorzystanie wolnego czasu idą ze sobą w parze.

Do programu dobrowolnie zgłosiło się 20 pracowników Grupy KOPEX i Grupy FAMUR. Wzięli oni udział w 40-godzinnych szkoleniach z zakresu komunikacji, diagnozy społecznej, planowania projektów i zarządzania zmianą, by we współpracy z mentorem lub mentorką przygotować i zrealizować mikroprojekt społeczny w wybranej przez siebie tematyce dla określonej społeczności lokalnej. Uczestnicy programu spotkali się również z przedstawicielami innych organizacji pozarządowych ze Śląska, by skorzystać z fachowej wiedzy na temat organizowania adekwatnej do potrzeb pomocy. Celem spotkania z organizacjami było przede wszystkim pokazanie, że „niesienie dobra” czy „charytatywność” to przede wszystkim fachowa pomoc udzielana od lat przez ludzi, którzy są nie tylko pasjonatami ale i profesjonalistami.

Od września 2016 do lipca 2017 uczestnicy wspierani przez mentorów wypracowywali idee i cele swoich mikroprojektów. W wyniku tych spotkań powstało pięć grup: Jesteś Ważny, Bezpieczny Fotelik, Sportowe Dzieciaki, Muzyka Aniołów oraz grupa Czyste Powietrze (która później włączyła się w akcję Malowania Szpitala).

Wytwórnia kompetencji społecznych i obywatelskich

„Wytwórnia kompetencji społecznych i obywatelskich” to kolejny długoterminowy projekt realizowany w ramach wolontariatu pracowniczego, który prowadzony był od maja do listopada 2017 r. Jego celem było przygotowanie

10 pracowników Grupy, w tym pracowników FAMUR S.A., zatrudnionych w różnych lokalizacjach (Katowice, Gorlice, Piotrków Trybunalski) do pełnienia roli edukatorów społecznych. W trakcie specjalnie przygotowanego programu szkoleń, przyszli edukatorzy zdobyli teoretyczną, ale przede wszystkim praktyczną wiedzę trenerską, którą już po kilku tygodniach wykorzystali prowadząc pierwsze zajęcia z młodzieżą podczas Wakacji z Pasją.

Zakończeniem projektu było przeprowadzenie minimum dwóch warsztatów na uczestnika w szkołach lub innych instytucjach, wokół których gromadzi się młodzież. Zajęcia miały na celu wskazanie uczniom jakie możliwości daje im środowisko, w którym funkcjonują; upowszechnić edukację obywatelską oraz postawy społeczne wśród młodzieży.

W warsztatach z edukatorami wzięło dotychczas udział ponad 370 młodych osób w wieku od 13 do 23 roku życia – uczniowie szkół zlokalizowanych na terenie województw: łódzkiego, małopolskiego i śląskiego.

Nasi edukatorzy są dziś przygotowani pod względem teoretycznym i praktycznym do prowadzenia zajęć m.in. z zakresu kompetencji niezbędnych młodzieży wchodzącej na rynek pracy, aktywizacji społeczności lokalnych, bezpiecznych sposobów korzystania z nowoczesnych technologii czy odpowiedzialności społecznej firmy.

Pomaluj dzieciom świat

FAMUR S.A. podjęła również inicjatywę wraz z innymi spółkami należącymi do Grupy TDJ. 400 litrów farby, ponad 60 par rąk chętnych do pracy i bezcenny wymiar pomocy – pracownicy należących do Grupy TDJ, FAMUR S.A., PGO S.A. i TDJ Estate Sp. z o.o., a także członkowie i wolontariusze Fundacji TDJ uczestniczyli w niecodziennej akcji malowania przychodni Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach-Ligocie (GCZD).

Malowanie wewnętrznych ścian przychodni szpitala dziecięcego w GCZD zaplanowano na pięć kolejnych weekendów, począwszy od 23 czerwca 2017. W projekt zaangażowali się pracownicy zarówno stanowisk produkcyjnych, jak i zarządczych Grupy FAMUR, Grupy PGO, TDJ Estate Sp. z o.o., TDJ S.A. oraz Fundacji TDJ. W akcji wzięli udział również przedstawiciele projektu społecznego „Kopalnia Aktywności”, a także rodziny pracowników.

Pomysł na malowanie ścian w GCZD zrodził się w głowie jednej z pracownic TDJ, która kilkakrotnie korzystała ze swoim dzieckiem z pomocy lekarzy tego szpitala. Do uczestnictwa w tej inicjatywie nie trzeba było specjalnej zachęty. Odzew wśród pracowników był niesamowity. W akcji wzięło udział ponad 60 osób, w tym także bliscy naszych pracowników zatrudnionych w spółkach należących do Grupy TDJ, przedstawiciele Fundacji TDJ, a nawet byli pracownicy FAMUR S.A.

Paczka od Świętego Mikołaja

Pracownicy FAMUR S.A. nie raz udowodnili, że lubią i chcą pomagać. W grudniu 2017 roku FAMUR S.A. zorganizowała zbiórkę artykułów na rzecz Domu Samotnej Matki w Rudzie Śląskiej oraz Regionalnego Ośrodka Opiekuńczo-Terapeutycznego z Gliwic, dobrze znanego z Kopalni Aktywności. Hojni „Mikołajowie” z FAMUR S.A. oraz firm: Remag S.A., Elgór+Hansen S.A, TDJ S.A. i PGO S.A. obdarowali dzieci i dorosłych ogromną ilością ubrań i zabawek. Wśród podarunków znalazły się także wianki, bujaczki, artykuły spożywcze a nawet łóżeczko dziecięce. Finalnie z firmy wyjechały dwa samochody dostawcze wypełnione prezentami po sam dach.

Zbiórka produktów na Dom Aniołów Stróżów

Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” realizuje środowiskowy program profilaktyczny dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin zagrożonych marginalizacją społeczną. Programem objęta jest społeczność lokalna z terenu Katowice - Załęże, gdzie dużym problemem społecznym są bezrobocie, alkoholizm i przestępczość. Dla dzieci i młodzieży oznacza to szansę na pomoc w rozwiązaniu ich problemów bez konieczności opuszczania domu, szkoły, swojego środowiska. Celem Stowarzyszenia jest zatrzymanie procesu degradacji i izolacji całych rodzin, pomoc w usuwaniu przepaści tworzącej się między dziećmi i ich rówieśnikami z innych środowisk.

FAMUR S.A. wraz z katowickimi oddziałami włączyła się w zbiórkę produktów dla „Domu Aniołów Stróżów” z okazji Dnia Dziecka. W ciągu tygodnia pokój Działu Rozwoju Organizacji, który koordynował zbiórkę, zapełniał się kolejnymi produktami, pokazując jak duża chęć pomocy drzemie w naszych pracownikach. Wśród przekazanych artykułów, zgodnie z sugestią Prezes Stowarzyszenia, znalazły się m.in.: materiały do nauki i zabawy (kolorowe

krety, papiery, bloki do rysowania, flamastry), środki czystości (ręczniki, papier, płyny do mycia naczyń), artykuły medyczne (plastry, środki owadobójcze) czy spożywcze (wody, soki, budynie).

[G4-16] Inicjatywa Górnictwo OK

W 2017 r. FAMUR S.A., wspólnie z Jastrzębską Spółką Węglową S.A., Przedsiębiorstwem Górniczym „Silesia” S.A., Wydziałem Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej, Wydziałem Górnictwa i Geoinżynierii Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie, Fundacją dla Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie zainicjowała powstanie Grupy Wspólnych Inicjatyw Społecznych pod nazwą „Górnictwo OK”, której zadaniem będzie realizacja następujących celów:

- wdrażanie w branży górniczej w Polsce zasad CSR oraz dzielenie się wiedzą w tym zakresie z uczestnikami Grupy,
- optymalizacja działań CSR w reprezentowanych przez siebie podmiotach prawnych,
- tworzenie i wprowadzanie w branży wspólnych dobrych praktyk z zakresu CSR,
- zbudowanie i prowadzenie polityki społecznego wsparcia górnictwa, jako ważnej, potrzebnej i odpowiedzialnej branży polskiego i europejskiego przemysłu.

Wskaźniki dotyczące zagadnień pracowniczych

[G4-10] Tabela 3. Całkowita liczba pracowników w podziale na typ zatrudnienia i płeć.

SPÓŁKA	RODZAJ ZATRUDNIENIA	2016		2017	
		Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
FAMUR S.A.	Umowa o pracę	106	190	149	263
	W tym umowa na czas nieokreślony	80	145	130	211
FAMUR S.A. Systemy Ścianowe O. w Katowicach	Umowa o pracę	20	265	19	295
	W tym umowa na czas nieokreślony	15	228	17	227
FAMUR S.A. Elektryka O. w Katowicach	Umowa o pracę	3	70	0	0
	W tym umowa na czas nieokreślony	3	48	0	0
FAMUR S.A. Systemy Chodnikowe REMAG O. w Katowicach	Umowa o pracę	29	324	29	329
	W tym umowa na czas nieokreślony	29	305	27	292
FAMUR S.A. Systemy Transportowe PIOMA O. w Piotrkowie Trybunalskim	Umowa o pracę	18	258	19	249
	W tym umowa na czas nieokreślony	15	247	14	228
FAMUR S.A. Systemy Ścianowe GLINIK O. w Gorlicach	Umowa o pracę	18	433	18	471
	W tym umowa na czas nieokreślony	18	358	17	352
FAMUR S.A. Systemy Ścianowe NOWOMAG O. w Nowym Sączu	Umowa o pracę	7	128	6	141
	W tym umowa na czas nieokreślony	7	86	6	79

Tabela 4. Występowanie związków zawodowych w FAMUR S.A.

SPÓŁKA/ODDZIAŁ	W DANEJ SPÓŁCE / ODDZIALE WYSTĘPUJĄ ZWIĄZKI ZAWODOWE (TAK/NIE)
FAMUR S.A.	TAK
FAMUR S.A. Systemy Ścianowe O. w Katowicach	TAK
FAMUR S.A. Systemy Chodnikowe RE-MAG O. w Katowicach	TAK
FAMUR S.A. Systemy Transportowe PIOMA O. w Piotrkowie Trybunalskim	TAK
FAMUR S.A. Systemy Ścianowe GLINIK O. w Gorlicach	TAK
FAMUR S.A. Systemy Ścianowe NOWOMAG O. w Nowym Sączu	TAK

Relacje ze związkami zawodowymi odbywają się z poszanowaniem wszelkich regulacji określonych prawem.

[G4–LA1] Całkowita liczba i wskaźniki zatrudnienia nowych pracowników oraz rotacji pracowników.

Tabela 5 a. Całkowita liczba i wskaźnik zatrudnienia nowych pracowników na koniec danego roku.

SPÓŁKA		2016	2017
FAMUR S.A.	Liczba nowych pracowników	35	64
	Wskaźnik zatrudnienia nowych pracowników	12%	16%
FAMUR S.A. Systemy Ścianowe O. w Katowicach	Liczba nowych pracowników	28	59
	Wskaźnik zatrudnienia nowych pracowników	10%	19%
FAMUR S.A. Elektryka O. w Katowicach	Liczba nowych pracowników	8	3
	Wskaźnik zatrudnienia nowych pracowników	11%	Nie dotyczy (brak zatrudnionych na 31.12.2017)
FAMUR S.A. Systemy Chodnikowe RE-MAG O. w Katowicach	Liczba nowych pracowników	26	42
	Wskaźnik zatrudnienia nowych pracowników	7%	12%
FAMUR S.A. Systemy Transportowe PIOMA O. w Piotrkowie Trybunalskim	Liczba nowych pracowników	7	21
	Wskaźnik zatrudnienia nowych pracowników	3%	8%
FAMUR S.A. Systemy Ścianowe GLINIK O. w Gorlicach	Liczba nowych pracowników	55	85
	Wskaźnik zatrudnienia nowych pracowników	12%	17%
FAMUR S.A. Systemy Ścianowe NOWOMAG O. w Nowym Sączu	Liczba nowych pracowników	24	32
	Wskaźnik zatrudnienia nowych pracowników	18%	22%

Tabela 5. b. Całkowita liczba i wskaźnik rotacji pracowników na koniec danego roku.

SPÓŁKA		2016	2017
FAMUR S.A.	Liczba zwolnionych pracowników	65	52
	Wskaźnik rotacji	22%	13%
FAMUR S.A. Systemy Ścienne O. w Katowicach	Liczba zwolnionych pracowników	29	46
	Wskaźnik rotacji	10%	15%
FAMUR S.A. Elektryka O. w Katowicach	Liczba zwolnionych pracowników	5	3
	Wskaźnik rotacji	7%	Nie dotyczy (brak zatrudnionych na 31.12.2017)
FAMUR S.A. Systemy Chodnikowe RE-MAG O. w Katowicach	Liczba zwolnionych pracowników	69	39
	Wskaźnik rotacji	20%	11%
FAMUR S.A. Systemy Transportowe PIOMA O. w Piotrkowie Trybunalskim	Liczba zwolnionych pracowników	15	24
	Wskaźnik rotacji	5%	9%
FAMUR S.A. Systemy Ścienne GLINIK O. w Gorlicach	Liczba zwolnionych pracowników	84	37
	Wskaźnik rotacji	19%	8%
FAMUR S.A. Systemy Ścienne NOWOMAG O. w Nowym Sączu	Liczba zwolnionych pracowników	12	20
	Wskaźnik rotacji	9%	14%

[G4–LA16] LICZBA SKARG DOTYCZĄCYCH PRAKTYK ZATRUDNIANIA ZŁOŻONYCH, ROZPATRZONYCH I ROZWIĄZANYCH W RAMACH FORMALNYCH MECHANIZMÓW SKARGOWYCH.

Poniżej zostały wymienione skargi i postępowania sądowe dotyczące spraw pracowniczych, które zostały złożone i rozpatrzone w okresie, w którym FAMUR S.A. miała wpływ na daną sprawę.

- Spór z jedną z organizacji związkowych na tle wzrostu wynagrodzeń zakończony w 2017 roku.
- Sprawy sądowe pracownicze – 7 spraw zakończonych w FAMUR S.A. oraz w oddziałach.

Współpraca ze szkołami średnimi – program pilotażowy

We wrześniu 2017 r., Oddział Systemy Transportowe Pioma spółki FAMUR S.A. uruchomił pilotażowy dla Grupy FAMUR program współpracy ze szkołami średnimi. Wraz z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Piotrkowie Trybunalskim wypracowano program nauki, który pozwoli na merytoryczne, ale przede wszystkim praktyczne przygotowanie uczniów do wykonywania zawodu operatora obrabiarek skrawających. W trakcie 3 letniego okresu nauki, uczniowie będą mieli okazję do zwiedzenia naszych zakładów produkcyjnych oraz możliwość uczestnictwa w zajęciach, których tematyka będzie związana zarówno z produkcją, jak i szeroko pojętym funkcjonowaniem przedsiębiorstwa. Niewątpliwą atrakcją dla uczniów, będzie możliwość praktycznego wykorzystania swoich umiejętności poprzez realizację zadań na zakładzie, pod okiem naszych najlepszych specjalistów oraz nauczyciela praktycznej nauki zawodu. Na najlepszych uczniów, po zakończeniu nauki, będą czekały stanowiska pracy w Oddziale Pioma.

Wskaźniki dotyczące zagadnień środowiskowych

Tabela 6. Wskaźniki dotyczące zagadnień środowiskowych.

Obszar: środowisko

SPÓŁKA	WSKAŹNIK	2016	2017
FAMUR S.A. wraz z oddziałami	[G4-EN3] Energia elektryczna [MWh]	19 166,6	18 833,4
	[G4-EN8] Pobór wody [m3]	81 792	80482
	[G4-EN15] Dwutlenek węgla [kg]	197 859,4	277 913,9
	[G4-EN15] F-gazy przemysłowe [kg]	162,8	63,5
	[G4-EN15] Tlenki azotu [kg]	644,1	721,4
	[G4-EN23] Odpady przemysłowe [Mg]	10 803,1	10 885,9
	[G4-EN23] Odpady komunalne [Mg]	715,2	708,4
	[G4-EN23] Odpady segregowane [Mg]	24,3	24,5
	[G4-EN29] Istotne kary [zł]	0	0

Obszar: BHP

SPÓŁKA	WSKAŹNIK	2016	2017
FAMUR S.A.	[G4-LA6] Ilość chorób zawodowych	7	5
	[G4-LA6] Ilość wypadków śmiertelnych	0	0
	[G4-LA6] Ilość wypadków w pracy	2	1
	[G4-LA6] Wskaźnik częstości	6,5	2,9
	[G4-LA6] Wskaźnik ciężkości	43,5	21
FAMUR S.A. Oddział Systemy Ścianowe	[G4-LA6] Ilość chorób zawodowych	0	0
	[G4-LA6] Ilość wypadków śmiertelnych	0	0
	[G4-LA6] Ilość wypadków w pracy	3	1
	[G4-LA6] Wskaźnik częstości	10,5	3
	[G4-LA6] Wskaźnik ciężkości	30	15
FAMUR S.A. Oddział Systemy Chodnikowe Remag	[G4-LA6] Ilość chorób zawodowych	0	1
	[G4-LA6] Ilość wypadków śmiertelnych	0	0
	[G4-LA6] Ilość wypadków w pracy	12	10
	[G4-LA6] Wskaźnik częstości	31,16	27,70
	[G4-LA6] Wskaźnik ciężkości	30,45	27
FAMUR S.A. Oddział Systemy Ścianowe Glinik	[G4-LA6] Ilość chorób zawodowych	0	0
	[G4-LA6] Ilość wypadków śmiertelnych	0	0
	[G4-LA6] Ilość wypadków w pracy	12	11
	[G4-LA6] Wskaźnik częstości	25,99	22,49
	[G4-LA6] Wskaźnik ciężkości	37,58	82,36
FAMUR S.A. Oddział Systemy Ścianowe Nowomag	[G4-LA6] Ilość chorób zawodowych	1	0
	[G4-LA6] Ilość wypadków śmiertelnych	0	0
	[G4-LA6] Ilość wypadków w pracy	8	1
	[G4-LA6] Wskaźnik częstości	61,1	7,2
	[G4-LA6] Wskaźnik ciężkości	37	50
FAMUR S.A. Oddział Systemy Transportowe Pioma	[G4-LA6] Ilość chorób zawodowych	0	1
	[G4-LA6] Ilość wypadków śmiertelnych	0	0
	[G4-LA6] Ilość wypadków w pracy	0	0
	[G4-LA6] Wskaźnik częstości	0	0
	[G4-LA6] Wskaźnik ciężkości	0	0

*) Wskaźniki dotyczące obszaru BHP pozostały zaprezentowane w rozbiciu na poszczególne oddziały operacyjne FAMUR S.A., gdyż zgodnie z obowiązującymi przepisami oddziały te są osobnymi pracodawcami.

4. Zarządzanie ryzykiem związanym z działalnością Spółki, mającym wpływ na zagadnienia niefinansowe

4.1. Opis istotnych rodzajów ryzyka związanego z działalnością FAMUR S.A., mającego wpływ na zagadnienia niefinansowe, oraz zarządzanie tym ryzykiem

Ryzyko związane z modelem biznesowym

Istotni klienci FAMUR S.A. wywodzą się z sektora wydobywczego (górnictwo), podlegającego cyklom koniunkturalnym, dlatego też cykl gospodarczy oraz sytuacja tego sektora będzie miała zasadniczy wpływ na operacje biznesowe FAMUR S.A. i osiągnięte przez nią wyniki finansowe.

Analizy i raporty na temat branży górnictwa węgla w Polsce wskazują na złożone uwarunkowania, nie tylko technologiczne, często niekorzystne. Są to m.in. „pogarszające się warunki górniczo-geologiczne oraz wyczerpywanie się złóż w obszarach górniczych części kopalń, dekapitalizacja ich infrastruktury technicznej, prowadzenie robót i wydobycia w dużej odległości od szybów wydobywczych, występowanie szeregu zagrożeń naturalnych (m.in. emisja metanu, tąpnięcia, zagrożenia wodne) oraz gęsta zabudowa na terenie Górnego Śląska”²³. Analizy sektora wskazują, iż stoi ono w obliczu wielu wyzwań, wśród których kluczowe wydają się niska produktywność wydobycia oraz wysokie jednostkowe koszty pracy²⁴. Według części analiz rozwiązaniem tego problemu może być znaczna redukcja zatrudnienia w najbliższych latach.

Zaprezentowany w drugiej połowie 2017 r. *Program dla sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce do 2030 roku*²⁵ zakłada „przeprowadzenie radykalnej naprawy sytuacji górnictwa węgla kamiennego przy aktywnym współudziale państwa”²⁶. Wśród szczegółowych celów programu, które realizowane będą przez spółki węglowe oraz ministra energii, jest m.in. „odzyskanie i stabilizacja płynności, rentowności i efektywności ekonomiczno-finansowej górnictwa węgla kamiennego, w tym przez dostosowanie zdolności produkcyjnych do potrzeb rynku oraz możliwości eksportowych”. Planowana jest „kontynuacja działań w kierunku integracji górnictwa i energetyki oraz budowa efektywnego modelu grupy węglowo-koksowej”, a także zapewnienie pokrycia krajowych potrzeb na węgiel kamienny, w szczególności do produkcji prądu, ciepła oraz koksu”²⁷. Dokument ten daje podstawy do ostrożnego optymizmu w prognozowaniu przyszłości omawianego sektora.

Globalne rynki wydobywcze w perspektywie długookresowej również mogą borykać się z wieloma wyzwaniami – mimo przewidywanego rosnącego popytu na rynkach światowych (przede wszystkim azjatyckich, takich jak Indonezja i Chiny, czy Indie). Wyzwania te mogą dotyczyć dwóch obszarów: środowiskowych i społecznych²⁸. W kontekście środowiskowym będzie to m.in. konieczność dbania o zasoby naturalne w postaci wody (zanieczyszczenia, ograniczone zasoby), ziemi (bioróżnorodność, odpady, wycieki metali ciężkich do gleby) i powietrza (emisja dwutlenku węgla, produkcja zanieczyszczeń i pyłów).

W obszarze społecznym wyzwania branży wydobywczej będą dotyczyły kwestii ekonomiczno-społecznych (zatrudnienie, infrastruktura oraz edukacja), zdrowia i bezpieczeństwa (liczba wypadków w pracy, w tym wypadków śmiertelnych), chorób związanych z działalnością branży oraz jakości życia (hałas, wibracje, wpływ na krajobraz).

Ochrona środowiska znajduje się także wśród priorytetowych kierunków działań znaczących międzynarodowych organizacji, czego dowodzi choćby ostatnia decyzja Banku Światowego o zaprzestaniu finansowania działalności

²³ Najwyższa Izba Kontroli, *Funkcjonowanie Górnictwa Węgla Kamiennego w latach 2007–2015 na tle założeń programu rządowego*, Warszawa 2017, s. 21.

²⁴ *Polski węgiel: Quo Vadis? Perspektywy rozwoju górnictwa kamiennego w Polsce*, Warszawski Instytut Studiów Ekonomicznych, Warszawa 2015, s. 7.

²⁵ Program został przyjęty przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej 23 stycznia 2018 roku.

²⁶ http://bip.me.gov.pl/files/upload/27601/projekt%20Programu%20GWK_12.01.2018%20RM.pdf

²⁷ http://gornictwo.wnp.pl/rzad-przyjal-program-dla-gornictwa-węgla-kamiennego-do-2030-roku,315909_1_0_2.html

²⁸ *Mining Takes on the Sustainability Challenge*

związanej z wydobyciem ropy i gazu po 2019 r. właśnie ze względu na jej wpływ na środowisko²⁹. Istnieje ryzyko, że w ślad za Bankiem Światowym pójdzie część organizacji międzynarodowych, rządów państw lub banków, zwł. w krajach wysoko rozwiniętych. Już teraz prawdziwym wyzwaniem dla sektora wydobywczego jest pozyskanie finansowania dla ogłoszonych planów inwestycyjnych, które z kolei są niezbędne dla utrzymania ciągłości wydobycia surowca.

Do istotnych czynników ryzyka i zagrożeń wpływających na działalność Spółki można zaliczyć również³⁰:

- ryzyko ograniczonej dywersyfikacji źródeł przychodów,
- ryzyko pogorszenia sytuacji ekonomicznej spółek z branży górniczej i niewypłacalności kopalń,
- ryzyko niestabilnej sytuacji makroekonomicznej,
- ryzyko zmian na globalnym rynku energii.

Jak wynika z raportu World Economic Forum, jednym z kluczowych elementów, które mogą zapewnić ewolucję i funkcjonowanie branży wydobywczej, jest technologia, w tym optymalizacja zarządzania odpadami. W najbliższych latach wzrośnie presja związana z osiągnięciem efektów skali, efektywności kosztowej oraz działania na rzecz środowiska i społeczności lokalnych³¹.

Również polski rząd dostrzega potrzebę restrukturyzacji i unowocześnienia kopalni. Zasadniczą przyczyną trudnej sytuacji górnictwa są wysokie koszty produkcji węgla kamiennego wynikające z trudnych warunków wydobycia (głębokość, zagrożenia, długie drogi transportu, wysoki udział kosztów stałych, w tym pracowników)³² i ciągle niska – zwłaszcza w porównaniu do czołowych globalnych producentów – efektywność wydobycia.

Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju uwzględnia też „Program dla Śląska”, którego jednym z elementów jest zmiana profilu gospodarczego regionu, zakładającego płynną dywersyfikację tradycyjnych sektorów, między innymi górnictwa i hutnictwa, poprzez wprowadzanie innych branż produkcji i usług, w tym z dużym udziałem innowacji i zaawansowania technologicznego³³.

W w/w Strategii, w ramach programu „Inteligentna kopalnia”, planuje się też stymulowanie rozwoju produktów umożliwiających zdobycie przez polski przemysł istotnej pozycji na globalnym rynku maszyn górniczych i budowlanych³⁴. Dążąc do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, rząd planuje m.in. koncentrować swoje działania na zwiększaniu efektywności polskiego sektora górniczego³⁵.

Pewnym nowym kierunkiem ciągłego wykorzystywania krajowych zasobów węgla (zarówno kamiennego jak i brunatnego), przy jednoczesnej zgodności z rygorystycznymi normami środowiskowymi może być wykorzystanie technologii zgazowania węgla w technologii SGT.

Wychodząc naprzeciw trendom i wyzwaniom związanym z potrzebą innowacyjności oraz rosnącą automatyzacją i cyfryzacją procesów przemysłowych, FAMUR S.A. realizuje koncepcję Przemysłu 4.0, u podstaw której leży „konsolidacja systemów i integracja ludzi ze sterowanymi cyfrowo maszynami szeroko wykorzystującymi sieć bezprzewodową oraz technologie informacyjne i komunikacyjne (ICT)”³⁶. Rozwiązania w ramach Przemysłu 4.0 mają na celu zwiększenie przewagi nad konkurencją przez pełną kontrolę nad procesem produkcyjnym, wzrost efektywności i poprawę bezpieczeństwa pracy, a w konsekwencji – bardziej **rentownego funkcjonowania kopalń w dłuższej perspektywie czasowej**.

²⁹ <https://www.theguardian.com/business/2017/dec/12/uk-banks-join-multinationals-pledge-come-clean-climate-change-risks-mark-carney>

³⁰ *Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej FAMUR oraz FAMUR S.A. za rok 2017*,

³¹ *Mining & Metals in a Sustainable World 2050*, „World Economic Forum” 2015, s. 5

³² *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*, Ministerstwo Rozwoju, Warszawa 2017, s. 332

³³ Tamże, s. 190.

³⁴ Tamże, s. 78.

³⁵ Tamże, s. 332.

³⁶ http://gornictwo.wnp.pl/gornictwo-4-0-czyli-zwiekszac-efektywnosc-i-konkurencyjnosc-krajowych-producentow-wegla,308176_1_0_0.html

FAMUR S.A. jest wiodącym polskim producentem maszyn i systemów stosowanych w przemyśle wydobywczym, intensywnie wdrażającym innowacje produktowe, a także systemy informatyczne podnoszące bezpieczeństwo i efektywność wydobywania surowców oraz obniżające jego koszty. To czyni z FAMUR S.A. zdecydowanego lidera w obszarze realizacji koncepcji Przemysłu 4.0, nie tylko w Polsce, ale również na arenie międzynarodowej. Przykładem może tu być wdrażany przez FAMUR S.A. system „e-kopalnia” – zestaw rozwiązań informatycznych i sprzętowych dla monitorowanych maszyn i procesów stosowanych w przemyśle wydobywczym³⁷.

Ze względu na przedstawione powyżej uwarunkowania dotyczące sytuacji branży górniczej w Polsce FAMUR S.A. podjęła decyzję o dywersyfikacji produktowej rozbudowie portfolio produktów i usług w ramach Grupy FAMUR, w szczególności dla strategicznych pod względem gospodarczym branż: wydobywczej, energetycznej i transportowo-przeładunkowej, jak również w dziedzinie produktów i rozwiązań elektrycznych.

Jednocześnie FAMUR S.A. postanowiła wzmocnić swoją obecność na rynkach zagranicznych. Skutkiem powyższej decyzji jest wdrożenie i konsekwentna realizacja programu ekspansji zagranicznej GO Global w ramach Grupy FAMUR, zakładającego stopniowe zwiększanie obecności na rynkach zagranicznych, zwłaszcza w krajach o przewidywanej, wysokiej dynamice wzrostu gospodarczego i zapotrzebowaniu energetycznym.

Model biznesowy FAMUR S.A. wraz z nowoczesnym sprzętem, który oferuje ona swoim klientom, silnie wpisuje się w rynkową potrzebę unowocześniania przemysłu wydobywczego.

Rodzaje ryzyka związane z obszarami tematycznymi polityki

Zagadnienia społeczne

W ramach obszaru zaangażowania społecznego FAMUR S.A. stoi przed następującymi wyzwaniem-rodzajami ryzyka:

1. Ryzyko związane z możliwym wzrostem oczekiwań społeczności lokalnych co do zaangażowania FAMUR S.A. (liczba inicjatyw, poziom zaangażowania – zarówno rzeczowego, jak i finansowego) wraz z rozwojem zaangażowania społecznego.

Sposób zarządzania ryzykiem:

- Przy wyborze akcji społecznej, w którą zaangażuje się FAMUR S.A., będzie brana pod uwagę zgodność charakteru akcji z ogólną polityką sponsoringową FAMUR S.A. i obszarami jej działalności.
- FAMUR S.A. działa w ramach grupy TDJ, która powołała do życia fundację realizującą wiele wspieranych przez FAMUR S.A. programów i działań społecznych, do udziału w których mogą zgłaszać się członkowie lokalnych społeczności oraz pracownicy spółek wchodzących w skład Grupy FAMUR i członkowie ich rodzin.

2. Ryzyko związane z potencjalnym brakiem chęci osobistego zaangażowania się ze strony pracowników w odniesieniu do przedsięwzięć społecznych organizowanych po raz pierwszy lub w nowej lokalizacji.

Sposób zarządzania ryzykiem:

- Podjęcie prób uprzedniego rozeznania, na ile podejmowane inicjatywy będą wpisywały się w potrzeby pracowników i wzbudzały w nich zainteresowanie realizacją danego działania społecznego. Podejmowane są również każdorazowo działania mające na celu informowanie pracowników o danej akcji: mailing, newslettery, plakaty.

Zagadnienia pracownicze

W ramach obszaru zarządzania zasobami ludzkimi FAMUR S.A. stoi przed następującymi wyzwaniem-rodzajami ryzyka:

1. Ryzyko związane z możliwością wystąpienia wypadków w czasie pracy.

³⁷ <https://FAMUR.com/produkty/e-kopalnia/>

Aby przeciwdziałać temu ryzyku, FAMUR S.A. wdrożyła procedury należytej staranności prowadzące do realizacji polityki „zero wypadków”. Procedury te są szerzej opisane w rozdziale 2.2.2 Oświadczenia.

2. Ryzyko związane z możliwością naruszenia przepisów prawa krajowego i międzynarodowego związanego z pracownikami.

Aby przeciwdziałać temu ryzyku, FAMUR S.A. monitoruje zmiany prawne w obszarze pracowniczym za pośrednictwem służb ds. zarządzania zasobami ludzkimi.

3. Ryzyko związane z zatrudnieniem pracownika o niewłaściwych kwalifikacjach, niewłaściwym wykonywaniem przez niego zadań i pojawieniem się błędów związanych z nieodpowiednimi kwalifikacjami pracownika na danym stanowisku.

Aby przeciwdziałać temu ryzyku, FAMUR S.A. zwraca szczególną uwagę w procesie rekrutacji na wymagania związane z danym stanowiskiem. Przeprowadzane są również dodatkowe testy sprawdzające wiedzę i umiejętności kandydatów.

4. Ryzyko związane z niemożnością zapewnienia odpowiedniej liczby pracowników, co może skutkować niewywiązywaniem się z terminów narzuconych przez klientów oraz zbyt dużym przeciążeniem pracą w wypadku pozostałych pracowników.

Aby przeciwdziałać temu ryzyku, FAMUR S.A. organizuje efektywną rekrutację o szerokim zakresie oraz zapoznaje z ofertami pracy jak największe grono potencjalnych kandydatów.

5. Ryzyko związane z rotacją pracowników bezpośrednio produkcyjnych.

Aby przeciwdziałać temu ryzyku, FAMUR S.A. prowadzi działania mające na celu dopasowanie zadań do umiejętności i kwalifikacji nowych pracowników, dbanie o ich potrzeby, w tym o ich miejsce pracy, a także oferowanie możliwości rozwoju i zdobywania nowych doświadczeń. Z drugiej strony stara się wdrażać projekty mające na celu uatrakcyjnić warunki pracy zatrudnionych już osób.

6. Ryzyko związane z niepełnym wykorzystaniem wiedzy zdobytej na szkoleniu, poniesieniem kosztów związanych z przeszkoleniem pracownika, które nie zostaną efektywnie wykorzystane.

Aby przeciwdziałać temu ryzyku, FAMUR S.A. dopasowuje szkolenia do realnych potrzeb zakładu pracy w danym momencie i weryfikuje osoby kierowane na dane szkolenie.

7. Ryzyko związane z luką na rynku pracy – niedobór (w obszarze produkcyjnym) pracowników mających określone umiejętności podstawowe, np. czytania rysunku technicznego, a także osób o specjalistycznych umiejętnościach. Niedobór ten jest wynikiem braku szkół zawodowych o konkretnych profilach. Na pogłębienie tego stanu wpływa również:

- zmiany w systemie edukacji na poziomie szkół zawodowych i średnich (brak odpowiedniej ilości jednostek edukacyjnych o odpowiednio dostosowanym profilu kształcenia zawodowego),
- luka pokoleniowa, dotycząca przede wszystkim pracowników produkcyjnych,
- luka związana z niektórymi obszarami geograficznymi działania, spowodowaną specyficznymi uwarunkowaniami lokalnymi.

Aby przeciwdziałać temu ryzyku, FAMUR S.A.:

- identyfikuje osoby, które w latach 2018–2021 mogą zakończyć współpracę ze spółką;
- wyłania potencjalną „kadrę zastępczą” wśród zatrudnionych pracowników. W przypadku braku kadry zastępczej wewnątrz organizacji FAMUR S.A. podejmuje decyzję o uruchomieniu rekrutacji zewnętrznych;
- identyfikuje mentorów/trenerów wewnętrznych, a w razie potrzeby zaprasza do współpracy w projekcie partnerów zewnętrznych;
- określa lukę kompetencyjną wśród członków kadry zastępczej w celu przeszkolenia pracowników do wypełnienia wakatów powstałego w wyniku luki pokoleniowej. Następnie opracowuje budżety i merytoryczne części programów rozwojowych dla kadry zastępczej;
- wdraża działania rozwojowe przez realizację programów rozwojowych, które powinny być połączone z analizą postępów zdobywanej wiedzy;
- opracowuje dla osób, które mogą zakończyć współpracę ze spółką rozwiązania umożliwiające ich zaangażowanie zawodowe po zakończeniu współpracy, np. elastyczne formy zatrudnienia;
- korzysta z pracowników zagranicznych – wraz z programem adaptacji i integrowaniem poszczególnych brygad;
- prowadzi działania związane z rekrutacją przez publikację ogłoszeń w lokalnej prasie oraz na internetowych portalach rekrutacyjnych i w mediach społecznościowych;
- utrzymuje stały kontakt z lokalnymi urzędami pracy i bierze udział w organizowanych przez nie spotkaniach w zakresie możliwości rekrutacji pracowników;

- współpracuje ze szkołami średnimi, współorganizując klasy patronackie (dzięki czemu ma możliwość dostosowania programu nauczania do realnych potrzeb zakładu pracy i wyszkolić przyszłą kadrę pracowników), organizując wycieczki szkolne po zakładzie pracy (dzięki którym może zaciekawić uczniów przyszłą pracą) i praktyki szkolne (które są pierwszym momentem weryfikacji kwalifikacji uczniów);
 - prowadzi programy staży i praktyk, w ramach których młodsze pokolenie pracowników może zdobyć cenną wiedzę praktyczną od starszych, doświadczonych pracowników, którzy stopniowo zaczną przechodzić na emerytury;
 - rozważa rekrutowanie pracowników spoza Unii Europejskiej, mając jednocześnie świadomość, że może się to wiązać z wyzwaniem dotyczącym dostępności tłumaczy;
- 8.** Ryzyko związane z deficytem w zakresie dostępności pracowników, również zagranicznych, którzy mogliby pracować w Polsce.
Aby przeciwdziałać temu ryzyku FAMUR S.A. monitoruje możliwości zatrudniania pracowników zagranicznych, a także prowadzi szeroko zakrojone, opisane powyżej, działania w zakresie pozyskania i utrzymania wartościowych pracowników na rynkach lokalnych.
- 9.** Ryzyko związane z różnym stopniem integracji pracowników oddziałów i lokalizacji zakładów FAMUR S.A.
W ramach prowadzenia działań związanych z rozwojem kompetencji pracowników (przykładem jest tu program Wytwórnia Kompetencji Społecznych i Obywatelskich) FAMUR S.A. staje przed wyzwaniami związanymi z integracją pracowników z różnych oddziałów, co ma wpływ na realizację programu.
Aby przeciwdziałać temu ryzyku, FAMUR S.A. konsekwentnie prowadzi działania związane z rozwojem kompetencji pracowników różnych spółek i oddziałów, mając świadomość, iż procesy integracyjne wśród pracowników FAMUR S.A. powinny być prowadzone długoterminowo.
- 10.** Ryzyko związane z wizerunkiem FAMUR S.A. w kontekście sygnałów medialnych (zwłaszcza w UE) nieprzychylnych tradycyjnemu przemysłowi wydobywczemu.
Aby przeciwdziałać temu ryzyku FAMUR S.A. ociepla medialny wizerunek branży oraz samej firmy, akcentując jej długookresową stabilność i nowoczesne spojrzenie na biznes w ramach zmieniającego się otoczenia. FAMUR S.A. wspiera rozwój technologii umożliwiających poprawę kontroli i wydajności procesów produkcji, wydobycia i zaopatrzenia energetyki, ograniczających ryzyko niegospodarności i strat.

Środowisko naturalne

W zakresie zarządzania środowiskiem naturalnym FAMUR S.A. stoi przed następującymi wyzwaniami-czynnikami ryzyka (aspekty znaczące, bezpośrednie, o negatywnym wpływie – według Rejestru Aspektów Środowiskowych).

- 1.** Ryzyko związane z emisją odpadów niebezpiecznych (zużyte tonery, zużyte źródła światła, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny) oraz odpadów innych niż niebezpieczne (odpady komunalne, papier, tworzywa sztuczne oraz szkło) w biurze.
Aby przeciwdziałać temu ryzyku, FAMUR S.A. wprowadziła wewnętrzne instrukcje zarządzania odpadami. Ponadto spełnia wszelkie warunki potrzebne do uzyskania pozwolenia na wytwarzanie odpadów, a także szkoli pracowników z zakresu prawidłowego gospodarowania odpadami.
- 2.** Ryzyko związane z emisją odpadów produkcyjnych: niebezpiecznych (zużyta emulsja wodno-olejowa, czyszcivo, sorbent, szlamy z obróbki metali, materiały poszlifierskie, pojemniki po farbach, lakierach, rozpuszczalnikach, sprayach, zużyta emulsja polimerowa, zużyty olej hartowniczy, resztki zużytej farby i rozpuszczalników, czyszczenie zbiorników kabiny do mycia) i pozostałych (wióry metalowe, czysty metal, złom, zgorzelina, papier, folia, drewno).
Aby przeciwdziałać temu ryzyku, FAMUR S.A. opracowała instrukcję zarządzania odpadami i uzyskała pozwolenie na ich wytwarzanie.
- 3.** Ryzyko związane z emisją do powietrza pyłów powstających w procesie produkcji, dwutlenku azotu, dwutlenku węgla, dwutlenku siarki, tlenku węgla, akrolein, węglowodorów alifatycznych, ksyleny, octanu butylu, butanolu i etylobenzenu.
FAMUR S.A. uzyskała pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.
- 4.** Ryzyko związane z emisją odpadów niebezpiecznych w procesie utrzymania ruchu, takich jak: zużyte oleje, emulsje, smary, czyszcivo, a także pozostałych odpadów, np. papieru i folii.
Aby przeciwdziałać temu ryzyku, FAMUR S.A. opracowała instrukcję zarządzania odpadami oraz uzyskała pozwolenie na ich wytwarzanie.

Aby w sposób kompleksowy zapobiegać występowaniu różnych rodzajów ryzyka związanego z ochroną środowiska przyrodniczego, FAMUR S.A. wykorzystuje Zintegrowany System Zarządzania i przestrzega odpowiednich norm – opisanych w rozdziale 2.2.3 Oświadczenia.

Poszanowanie praw człowieka

Główne ryzyko związane z prawami człowieka dotyczy ich naruszenia – zarówno w działalności biznesowej FAMUR S.A., jak również w jej łańcuchu dostaw. Naruszenia w tym obszarze wiążą się bowiem ze znacznym ryzykiem wizerunkowym i biznesowym dla Spółki.

Aby temu przeciwdziałać, FAMUR S.A. zdecydowała się przyjąć politykę poszanowania praw człowieka, opisaną w rozdziale 2.2.4 Oświadczenia.

Przeciwdziałanie korupcji

Ryzyko zjawiska korupcji dotyczy wszystkich oddziałów FAMUR S.A., zwłaszcza tych, które mają styczność z odbiorcami spółki lub jej dostawcami (np. dział zakupów), a także działów technicznych, które samodzielnie wyszukują rozwiązań i dostawców.

Aby temu przeciwdziałać, FAMUR S.A. zdecydowała się przyjąć politykę przeciwdziałania korupcji, opisaną w rozdziale 2.2.5 Oświadczenia.

Różnorodność

Główne ryzyko związane z różnorodnością dotyczy naruszenia praw człowieka – zarówno w działalności biznesowej FAMUR S.A., jak również w jej łańcuchu dostaw. Naruszenia w tym obszarze wiążą się bowiem ze znacznym ryzykiem wizerunkowym i biznesowym dla Grupy.

Aby temu przeciwdziałać FAMUR S.A. zdecydowała się przyjąć politykę poszanowania praw człowieka, opisaną w rozdziale 2.2.6 Oświadczenia.

4.2. Interesariusze – mapa interesariuszy

[G4-24] Interesariuszami firmy lub organizacji są podmioty bądź grupy (osoby, społeczności, instytucje, organizacje, urzędy), które mają wpływ i/lub pozostają pod wpływem działalności tej firmy lub organizacji. Innymi słowami, działania przedsiębiorstwa leżą w ich interesie.

Firma i jej interesariusze wzajemnie na siebie oddziałują, czego efektem jest wartość organizacji. W ramach tego oddziaływania pojawia się wiele czynników, takich jak atrakcyjność oferty odzwierciedlającej potrzeby klientów, przejrzyste działania, wspieranie społeczności lokalnych przez zaangażowanie w sprawy sąsiadów oraz akcje lokalne, angażowanie pracowników, a tym samym polepszanie jakości obsługi klienta. To tylko przykłady wielu czynników mających wpływ na zaufanie, jakim Grupę obdarzają klienci, co z kolei przekłada się na zwiększenie korzyści ekonomicznych Grupy i ugruntowanie jej solidnej pozycji rynkowej.

Pośród interesariuszy firmy można wyodrębnić tych, w przypadku których obustronny wpływ jest nadzwyczaj istotny dla prawidłowego działania firmy. Grupy te znajdują się w prawym górnym rogu poniższej mapy obrazującej istotność kluczowych interesariuszy oraz poziom ich wpływu i zaangażowania w działania FAMUR S.A.. Mapa nadaje kierunek postawy i sposobów zarządzania relacjami z kluczowymi interesariuszami spółki.

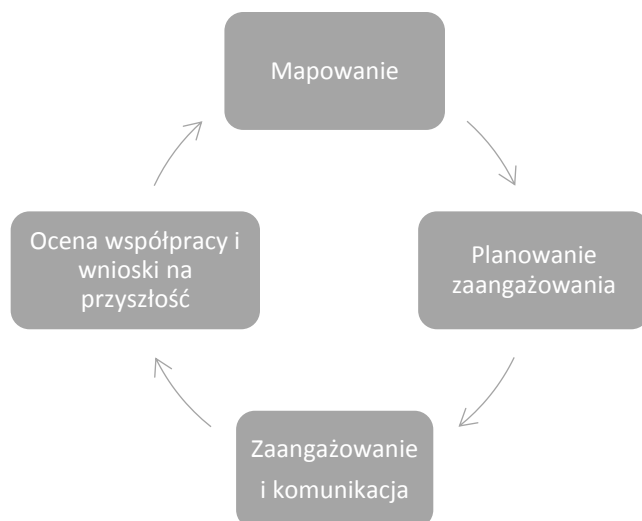

4.3. Opis zarządzania relacjami z poszczególnymi grupami interesariuszy

Wartość firmy jest budowana przez zarządzanie relacjami z interesariuszami, a podstawę tych relacji stanowi odpowiedzialność. Oznacza to również tworzenie pozytywnego oddziaływania na firmę ze strony interesariuszy, przy jednoczesnej redukcji wpływów negatywnych. Przykładowo, działania te mogą przyjmować formę właściwego tworzenia ram dla bezpieczeństwa i higieny pracy, co z kolei obniża ryzyko wypadków podczas pracy bądź wystąpienia chorób zawodowych.

W odniesieniu do klientów nadrzędny cel stanowi zagwarantowanie wysokiej jakości produktów w atrakcyjnych cenach, zapewniające długofalową satysfakcję klientów i umożliwiające realizację ich potrzeb.

W relacjach ze społecznościami lokalnymi Grupie zależy na tym, by być postrzeganą jako życzliwy sąsiad, toteż dąży ona do wspierania okolicy w organizowanych przedsięwzięciach i w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

[G4-25] Analiza wewnętrzna grup interesariuszy FAMUR S.A. oraz utrzymywanych z nimi relacji jest prowadzona w sposób ciągły i stanowi podstawę do mapowania interesariuszy. Kolejnym etapem jest zarządzanie relacjami w sposób dostosowany do aktualnych potrzeb poszczególnych grup, czego zakładanym efektem jest satysfakcja zarówno po stronie interesariuszy, jak i FAMUR S.A.

Tabela 7. Sposoby zarządzania relacjami z daną grupą interesariuszy.

GRUPA INTERESARIUSZY	SPOSOBY ZARZĄDZANIA RELACJAMI Z DANĄ GRUPĄ INTERESARIUSZY							
ŚCISLE WSPÓŁPRACUJ	SPOTKANIA	BADANIA SATYSFAKЦИИ	SZKOLENIA	MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE	KONFERENCJE I WYDARZENIA BRANŻOWE	STRONA WWW	KOMUNIKACJA WEWNĘTRZNA	KONTAKT TEL.
GŁÓWNY AKCJONARIUSZ, ZARZĄD, RADA NADZORCZA	X					X	X	X
POTENCJALNI KLIENCI	X			X	X	X		X
BANKI I INNE INSTYTUCJE FINANSOWE	X				X			X
KLIENCI ZAGRANICZNI	X	X	X		X	X		X
KLIENCI Z POLSKI	X	X	X		X	X		X
MEDIA				X	X	X		X
RYNEK KAPITAŁOWY (ORAZ REGULATORY)	X					X		X
DOSTAWCY STRATEGICZNI	X		X				X	X
PRACOWNICY	X	X	X	X		X	X	X
POTENCJALNI PRACOWNICY	X			X	X	X		

INFORMUJ	SPOTKANIA	BADANIA SATYSFAKCJI	SZKOLENIA	MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE	KONFERENCJE I WYDARZENIA BRANŻOWE	STRONA WWW	KOMUNIKACJA WEWNĘTRZNA	KONTAKT TEL.
POZOSTALI DOSTAWCY	X							X
AKCJONARIUSZE INSTYTUCJONALNI	X				X	X		X
AUDYTORZY	X				X		X	
FIRMY CERTYFIKUJĄCE	X				X		X	
KONKURENCJA				X	X	X		
AKCJONARIUSZE INDYWIDUALNI	X				X	X		
ZWIĄZKI ZAWODOWE	X						X	
SPOŁECZNOŚCI LOKALNE, W TYM LOKALNE ORGANIZACJE	X			X		X		

UTRZYMUJ ZADOWOLONYCH	SPOTKANIA	BADANIA SATYSFAKCJI	SZKOLENIA	MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE	KONFERENCJE I WYDARZENIA BRANŻOWE	STRONA WWW	KOMUNIKACJA WEWNĘTRZNA	KONTAKT TEL.
ADMINISTRACJA PUBLICZNA	X					X		
INSTYTUCJE MIĘDZYNARODOWE (M.IN. KOMISJA EUROPEJSKA)	X					X		
INSTYTUCJE BRANŻOWE (GIG, KOMAG, EMAG)	X				X			

MONITORUJ	SPOTKANIA	BADANIA SATYSFAKCJI	SZKOLENIA	MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE	KONFERENCJE I WYDARZENIA BRANŻOWE	STRONA WWW	KOMUNIKACJA WEWNĘTRZNA	KONTAKT TEL.
SZKOŁY	X		X	X		X		
UCZELNIE	X		X	X		X		
ORGANIZACJE MIĘDZYNARODOWE	X					X		

5. Zasady, na podstawie których sporządzono oświadczenie na temat informacji niefinansowych

Na potrzeby opracowania niniejszego Oświadczenia na temat danych niefinansowych, spółka FAMUR S.A. dokonała analizy wewnętrznej realizowanych działań, posiadanych polityk i procedur należytej staranności. Analizy wewnętrzne zostały wykonane m.in. w oparciu o międzynarodowy standard Global Reporting Initiative (GRI) wersja G4, na podstawie danych gromadzonych przez spółkę.

Indeks GRI

NR	WSKAŹNIK GRI G4	STRONA
[G4-3]	NAZWA ORGANIZACJI	3
[G4-4]	PODSTAWOWE MARKI, PRODUKTY I USŁUGI	6
[G4-DMA]	ISTOTNOŚĆ ASPEKTÓW ZARZĄDZANIA	19
[G4-10]	CAŁKOWITA LICZBA PRACOWNIKÓW W PODZIALE NA TYP ZATRUDNIENIA I PŁEĆ	25
[G4-16]	UCZESTNICTWO W STOWARZYSZENIACH ORAZ ORGANIZACJACH KRAJOWYCH LUB MIĘDZYNARODOWYCH	25
[G4-24]	LISTA GRUP INTERESARIUSZY ANGAŻOWANYCH PRZEZ ORGANIZACJĘ	34
[G4-25]	PODSTAWY IDENTYFIKACJI I SELEKCJI ANGAŻOWANYCH GRUP INTERESARIUSZY	36
[G4-57]	WEWNĘTRZNE I ZEWNĘTRZNE MECHANIZMY W ZAKRESIE NARUSZEŃ ZASAD ETYCZNYCH I PRAWA ORAZ KWESTII ZWIĄZANYCH Z UCZCIWOŚCIĄ W ORGANIZACJI	22
[G4-LA1]	CAŁKOWITA LICZBA I WSKAŹNIKI ZATRUDNIENIA NOWYCH PRACOWNIKÓW ORAZ ROTACJI PRACOWNIKÓW	26
[G4-LA6]	RODZAJ URAZÓW ORAZ WSKAŹNIK URAZÓW, CHOROÓB ZAWODOWYCH, DNI STRACONYCH I NIEOBECNOŚCI W PRACY ORAZ WYPADKÓW ŚMIERTELNYCH ZWIĄZANYCH Z PRACĄ	28
[G4-LA16]	LICZBA SKARG DOTYCZĄCYCH PRAKTYK ZATRUDNIANIA ZŁOŻONYCH, ROZPATRZONYCH I ROZWIĄZANYCH W RAMACH FORMALNYCH MECHANIZMÓW SKARGOWYCH	27
[G4-EN3]	ZUŻYCIE ENERGII WEWNĄTRZ ORGANIZACJI	28
[G4-EN8]	CAŁKOWITY POBÓR WODY WEDŁUG ŹRÓDŁA	28
[G4-EN15]	BEZPOŚREDNIE EMISJE GAZÓW CIEPLARNIANYCH	28
[G4-EN23]	CAŁKOWITA WAGA ODPADÓW WEDŁUG RODZAJU ODPADU ORAZ METODY POSTĘPOWANIA Z ODPADEM	28
[G4-EN29]	KWOTA ISTOTNYCH KAR ORAZ CAŁKOWITA LICZBA SANKCJI POZAFINANSOWYCH Z TYTUŁU NIEPRZESTRZEGANIA PRAWA I REGULACJI DOTYCZĄCYCH OCHRONY ŚRODOWISKA	28

Mirosław Bendzera – Prezes Zarządu

Beata Zawiszowska – Wiceprezes Zarządu

Adam Toborek – Wiceprezes Zarządu

Zdzisław Szypuła – Wiceprezes Zarządu

Dawid Gruszczyk – Wiceprezes Zarządu

Bartosz Bielak – Wiceprezes Zarządu

Katowice, dnia 20 kwietnia 2018 roku